

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

Využití kulturně-historického potenciálu v rozvoji cestovního ruchu na Klatovsku

Vedoucí bakalářské práce

RNDr. Blažena Gehinová

Autor

Monika Havránková

2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Monika HAVRÁNKOVÁ**
Osobní číslo: **E08047**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Využití kulturně-historického potenciálu v rozvoji cestovního ruchu na Klatovsku**
Zadávající katedra: **Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat složky primární a sekundární nabídky cestovního ruchu na Klatovsku. Na základě šetření motivace provést výběr segmentů návštěvníků a doplnění produktů s aktivitami ve volné krajině.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek řešeného problému
2. Situační analýza území
3. Marketingové šetření u návštěvníků a místních podnikatelských subjektů
4. Segmentace návštěvníků a návrh produktů

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Cíle a metodika. 3. Literární rešerše. 4. Analýza a syntéza poznatků z vlastního zkoumání. 5. Vlastní návrhy. 6. Závěr. 7. Seznam literatury. 8. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- Hesková, M. a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006.
Jakubíková, D. *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.
Jahnová, R. *Marketing kulturního dědictví a umění*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008.
Kesner, L. a kol. *Management kulturního cestovního ruchu*. Praha: MMR ČR, 2008. Dostupné na: <http://www.vzdelavanivcr.cz/>.
Kozel, R. *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006.
Palatková, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Blažena Gehinová
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2010
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. dubna 2011

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., prof.h.c. Studentská 13 (26)
děkanka 370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 25. února 2010

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Využití kulturně-historického potenciálu v rozvoji cestovního ruchu na Klatovsku vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, že souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 15. 4. 2011

.....

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucí práce RNDr. Blaženě Gehinové za odbornou pomoc, její vedení, rady a připomínky a za celkovou spolupráci na vypracování bakalářské práce.

Zároveň děkuji všem, kteří mi poskytli informace potřebné k vypracování bakalářské práce.

Obsah

1 ÚVOD	7
2 CÍLE A METODIKA	8
2.1 Cíl práce	8
2.1.1 Hlavní cíl	8
2.1.2 Vedlejší cíle	8
2.2 Metodika práce	8
2.2.1 Metody získávání informací	9
2.2.1.1 Primární zdroj informací	9
2.2.1.2 Sekundární zdroj informací	9
3 LITERÁRNÍ REŠERŠE	10
3.1 Cestovní ruch	10
3.1.1 Subjekt cestovního ruchu	11
3.1.1.1 Návštěvník, turista, výletník	12
3.1.2 Objekt cestovního ruchu	12
3.1.2.1 Destinace, destinace cestovního ruchu	12
3.2 Druhy cestovního ruchu	13
3.2.1 Rekreační cestovní ruch	13
3.2.2 Kulturní cestovní ruch	14
3.2.2.1 Památka, kulturní památka	15
3.2.2.2 Kulturní dědictví	15
3.2.2.3 Atraktivita cestovního ruchu, kulturní atraktivita	16
3.2.2.4 Tradice	16
3.2.3 Venkovský cestovní ruch (Venkovská turistika)	16
3.2.4 Poznávací cestovní ruch	18
3.3 Formy cestovního ruchu	18
3.4 Marketingový výzkum	19
3.4.1 Dotazníkové šetření	20
3.4.2 Segmentace účastníků cestovního ruchu	20
3.5 Situační analýza	21

3.5.1 Primární nabídka cestovního ruchu	21
3.5.2 Sekundární nabídka cestovního ruchu	22
4 VYMEZENÍ A CHARAKTERISTIKA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	23
4.1 Vymezení Plzeňského kraje	23
4.1.2 Okres Klatovy	24
4.2 Vymezení řešeného území	24
4.2.1 Klatovy a okolí	25
4.2.2 Sušice a okolí	25
4.2.3 Horažďovice a okolí	26
5 SITUAČNÍ ANALÝZA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	27
5.1. Analýza složek primární nabídky	27
5.1.1 Přírodní předpoklady	27
5.1.2 Kulturně-historické předpoklady řešeného území	29
5.1.2.1 Kulturně-historické památky řešeného území	30
5.1.2.2 Kulturní zařízení	35
5.1.2.3 Společenské akce	36
5.2 Analýza složek sekundární nabídky	38
5.2.1 Ubytovací zařízení	38
5.2.2 Stravovací zařízení	40
5.2.3 Turistická infrastruktura	42
6 MARKETINGOVÉ ŠETŘENÍ U NÁVŠTĚVNÍKŮ A MÍSTNÍCH PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ	43
6.1 Marketingové šetření u návštěvníků	43
6.2 Marketingové šetření u místních podnikatelských subjektů	54
7 SEGMENTACE NÁVŠTĚVNÍKŮ A NÁVRH PRODUKTU	57
8 ZÁVĚR	62
10 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A PŘÍLOH	
PŘÍLOHY	

1 Úvod

Cestovní ruch je z hlediska světové ekonomiky jedním z nejpokrokovějších a velmi nadějným odvětvím současnosti. Patří mezi nejvýznamnější části světového trhu. Je výnosným odvětvím podnikání a jedním z největších oborů podnikání na světě. Příjmy z cestovního ruchu převyšují příjmy z automobilového a naftového průmyslu, a vytváří nejvíce pracovních příležitostí, hlavně v oblasti ubytování, stravování, dopravy a poradenství. Je důležitou součástí života a životního stylu každého člověka. V dnešní době velmi rozšířené teroristické útoky, přírodní katastrofy, politické konflikty a jiné okolnosti by teoreticky mohly zapříčinit pokles cestovního ruchu. Význam tohoto odvětví však stále roste.

V České republice najdeme řadu oblastí, v kterých je cestovní ruch jediným a zároveň největším zdrojem investic a pracovních míst. Jsou i oblasti s velkým, avšak nevyužitým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Je tím myšlen hlavně venkovský cestovní ruch, který i přes vysoký obsah atraktivit, do nichž lze zařadit zachovalou přírodu a kulturně historické zajímavosti, jako tradice, zvyky, venkovskou architekturu a další přednosti, naráží na nedostatek informovanosti a finančních prostředků, jež jsou nutné pro obnovu venkovských oblastí. Přitom právě venkovský turismus přináší do obce rozvojový kapitál a podporuje rozvoj malého a středního podnikání. K tomu všemu je ale potřeba zvolit vhodný směr a způsob rozvoje. Je tedy nutné zaměřit se na udržitelný cestovní ruch, respektive trvalý rozvoj, který uspokojuje nynější potřeby účastníků cestovního ruchu, ale neměl by ohrožovat potřeby nastávajících generací.

Jedním z mnoha regionů, kde se setkáváme s problémy rozvoje cestovního ruchu, je Klatovsko, přesněji řečeno vybrané obce v okrese Klatovy. V této oblasti je mnoho předností, které se doposud nestaly základní součástí cestovního ruchu. Je potřeba je vyzdvihnout a zdokonalit informovanost o turistických objektech. Mezi zajímavosti lze zahrnout architektonické skvosty od románského stylu po baroko, přírodní jevy, nesmíme opomenout folklór, zvyky a tradice.

Bakalářská práce analyzuje využití kulturně-historického potenciálu, skrytého i existujícího, v rozvoji cestovního ruchu v této oblasti a její současnou úroveň.

2 Cíle a metodika

2.1 Cíl práce

2.1.1 Hlavní cíl

Hlavním cílem práce je analýza složek primární a sekundární nabídky cestovního ruchu na Klatovsku. Na základě šetření motivace je nutné provést výběr segmentů návštěvníků a doplnit produkty s aktivitami ve volné krajině.

2.1.2 Vedlejší cíle

Vedlejší cíle bakalářské práce se týkají analýzy území z hlediska geografického, kulturního, historického. Účelem bylo zaměřit se na kulturně-historický potenciál v rozvoji cestovního ruchu. Dalším cílem je analýza současné nabídky aktivit v dané oblasti. Na základě dotazníkového šetření došlo k vyhodnocení získaných informací a díky tomu mohl být stanoven návrh opatření. Na závěr jsou zhodnoceny přínosy práce.

2.2 Metodika práce

Bakalářská práce se skládá z několika fází. Důležitým krokem bylo studium literatury, které umožnilo nalézt teoretická východiska řešeného problému.

Dalším důležitým bodem je situační analýza území. Je nutné znát současnou situaci oblasti, např. jaké schopnosti mají poskytovatelé služeb v cestovním ruchu, zda jsou schopni naplnit potřeby a přání účastníka cestovního ruchu, respektive návštěvníka oblasti. Jde o analýzu primární a sekundární nabídky cestovního ruchu. Nejprve bylo důležité přesné vymezení zkoumané oblasti.

V analýze primární nabídky cestovního ruchu jsem se zaměřila na kulturně-historický a kulturně-společenský potenciál, z hlediska analýzy složek sekundární nabídky především na infrastrukturu ubytovacích a stravovacích zařízení, kulturně-společenských zařízení aj.

Rozhodla jsem se provést celkem dvě marketingová šetření, obě formou dotazníkového šetření. Vlastní návrhy jsou uvedeny v kapitole číslo 7.

2.2.1 Metody získávání informací

2.2.1.1 Primární zdroj informací

Byla provedena dvě dotazníková šetření, a to u návštěvníků a místních podnikatelských subjektů.

Cílovou skupinou dotazníkového šetření u návštěvníků byli turisté, kteří se v době konání marketingového výzkumu bezprostředně nacházeli v oblasti Klatovska, přesněji v okolí města Horažďovice. Pomocí tohoto dotazníkového šetření se dozvíme kvalitu poskytování služeb místní infrastruktury z pohledu návštěvníka, jenž zde pobýval, i co v rámci návštěvy Klatovska považuje za atraktivitu cestovního ruchu ve zkoumané oblasti a jaké jsou jeho požadavky. Po vyhodnocení dotazníků je možné návštěvníky segmentovat.

Prostřednictvím dotazníkového šetření u místních podnikatelských subjektů zjistíme, jaké služby tyto podniky poskytují, včetně výhod a jejich vzájemné spolupráce. Dotazníky byly vyplňovány ve městě Horažďovice.

2.2.1.2 Sekundární zdroj informací

Možnosti rozvoje místního kulturně-historického cestovního ruchu, využití volného času a k nalezení informací o venkovské turistice bylo zapotřebí jednak nastudovat odbornou literaturu, veřejné dokumenty a statistické materiály, ale i zkoumání pomocí knihovních fondů, např. kroniky, archivy, apod. Z nich bylo možné vyčíst, zda byly obce v dřívějších dobách nějakým způsobem atraktivní, jaké zajímavosti z historie, jenž již nejsou zcela středem zájmu, lze nyní použít k nalákání turistů, a jaké objekty lze použít a zahrnout k možnostem rozvoje nevyužitého potenciálu kulturně-historického cestovního ruchu, jenž je v této oblasti silně spjatý s venkovským cestovním ruchem.

3 Literární rešerše

3.1 Cestovní ruch

Je mnoho možností, jak definovat cestovní ruch. Všechny definice však směřují ke stejnému cíli.

Pásková a Zelenka jej označují jako „komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity“. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 45)

Cestovní ruch lze také považovat za jiný výraz pro cestování, jenž uvedla Francová v publikaci Cestovní ruch. Jedná se o určitou aktivitu osob, jenž cestují do míst, popřípadě v nich pobývají, které jsou mimo jejich obvyklé bydliště, a to na dobu kratší než jeden rok. (Francová, E., 2003)

Podle Orišky se cestovním ruchem rozumí „soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest, z čehož vyplývá, že tyto potřeby jsou chápány jako pocity nedostatku něčeho, co je pro život člověka důležité a nezbytné, a co ho nutí k určitému chování“. (Oriška, J., 1999)

Horner a Swarbrooke definují cestovní ruch jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. Zahrnuje to i lukrativní oblast služebních cest, kde hlavním smyslem cestování je práce, nikoli zábava. (Horner, S., Swarbrooke, J., 2003)

Cestovní ruch popisuje Hesková jako „významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti“. V současnosti ho zkoumá několik vědních disciplín, „např. ekonomie, geografie, sociologie, psychologie, pedagogiky, případně další. Všechny mají společný předmět zkoumání, ale každá ho

zkoumá ze svého pohledu a s vlastním metodologickým aparátem“. (Hesková, M., 2006, s. 9, 11)

Foret, Foretová uvádějí, že se jedná o „činnost osoby, jenž cestuje na přechodnou dobu do místa mimo své trvalé bydliště, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávat výdělečnou činnost v navštíveném místě. Může se však jednat o služební, obchodní či jinak pracovně motivovanou cestu, jejíž zdroj úhrady vyplývá z pracovního poměru“. (Foret, M., Foretová, V., 2001, s. 16)

Nejpřesnější definici cestovního ruchu pronesla Světová organizace cestovního ruchu. Cestovním ruchem označuje „činnost lidí spočívající v cestování a pobytu v místech mimo místa jejich obvyklého pobytu po dobu kratší jednoho uceleného roku za účelem využití volného času, obchodu a jinými účely“. (Čertík, M., 2001, s. 15)

Do odvětví cestovního ruchu Čertík zařazuje veškeré aktivity stravovacích, ubytovacích, dopravních, informačních a směnářských služeb, služeb cestovních kanceláří, kulturně-rekreačních, rekreačně-zábavních a ostatních aktivit, které s těmito službami souvisí. (Čertík, M., 2001)

Abychom lépe porozuměli těmto definicím, je potřeba přesně určit některé důležité pojmy týkající se této oblasti. Cestovní ruch tvoří dva podsystemy, a to subjekt cestovního ruchu a objekt cestovního ruchu.

3.1.1 Subjekt cestovního ruchu

Na webových stránkách agentury Czech tourism je uvedeno, že subjektem cestovního ruchu je účastník cestovního ruchu. Ten je podle Páskové, Zelenky definován jako „každá osoba, která pobývá přechodně mimo místo svého běžného pobytu, přičemž motivací pro cestu není výdělečná činnost v tomto místě“. Účastníkem cestovního ruchu je turista v případě, že alespoň jednou přenocuje mimo své obvyklé prostředí. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 301)

3.1.1.1 Návštěvník, turista, výletník

Návštěvníkem je podle definice UNWTO „osoba, která cestuje do jiného místa, než je její místo obvyklého pobytu, na dobu kratší dvanácti za sebou následujících měsíců a jejich hlavní účel cesty je jiný než výkon placené činnosti v navštíveném místě“. Návštěvníkem je turista nebo výletník. Turista je definován jako návštěvník, který v navštíveném místě alespoň jednou přenocuje, zatímco výletník v navštíveném místě ani jednou nepřespí. (Čech, J., 1998, s. 55, 37, 59)

3.1.2 Objekt cestovního ruchu

Objekt cestovního ruchu označila česká centrála cestovního ruchu, Czech tourism, na svých webových stránkách vše, co se může stát cílem změny místa pobytu účastníka cestovního ruchu. Objekt je nositelem nabídky. Tvoří ho cílové místo, podniky a instituce cestovního ruchu. (www.czechtourism.cz)

3.1.2.1 Destinace, destinace cestovního ruchu

„Podle definice UNWTO je destinace chápána jako geografický prostor (stát, místo, region), který si návštěvník vybírá jako svůj cíl cesty. Destinace nabízí služby jako je ubytování, stravování, sportovní aktivity a zábava.“ (Palatková, M., 2006, s. 16)

„Destinace cestovního ruchu je definována jako místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina zvolili pro návštěvu.“ (Hesková, M., 2006, s. 153)

Podle Palatkové destinace představuje „svazek různých služeb, které se soustřeďují v určitém místě“. Tyto služby jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu místa nebo oblasti. (Palatková, M., 2006, s. 16)

Hesková dodává, že „pojem destinace cestovního ruchu může představovat cílové místo cestovního ruchu, ale i produkt cestovního ruchu spojený s daným místem“. (Hesková, M., 2006, s. 153)

3.2 Druhy cestovního ruchu

Autoři se ztotožňují v dělení oblasti cestovního ruchu na formy cestovního ruchu a druhy cestovního ruchu. Neztotožňují se však v jednotném ztvárnění obsahu těchto pojmů. Jde o záměnu významu druhu a formy cestovního ruchu.

Podle Heskové o druzích cestovního ruchu hovoříme tehdy, kdy se jedná o motivaci účastníků cestovního ruchu, to znamená účel, pro který cestují či pobývají přechodně na cizím místě. Z tohoto hlediska hovoří zejména o rekreačním, sportovním, dobrodružném, mysliveckém a rybářském, kulturním, náboženském (poutním), lázeňském, zdravotním, obchodním, kongresovém a stimulačním cestovním ruchu. (Hesková, M., 2006)

Definice autorů se mnohdy odlišují. Foret, Foretová pod druhy cestovního ruchu přiřazují cestovní ruch vzdělávací, společenský, profesní, politický, nákupní a specifický. Neuvádějí cestovní ruch obchodní, kongresový a stimulační. (Foret, M., Foretová, V., 2001)

Další autoři (Zelenka a Pásková, Čertík) tuto oblast vložili pod pojem formy cestovního ruchu. Zabývají se mimo jiné seniorským a mládežnickým cestovním ruchem, venkovskou turistikou a poznávacím cestovním ruchem.

3.2.1 Rekreační cestovní ruch

Rekreační cestovní ruch označuje Kesner jako „nejrozšířenější typ cestovního ruchu. Obvykle je spojen s aktivním pobytem v přírodě a uplatněním celé řady sportovních aktivit, her, zájmů, zálib a koníčků, včetně zahrádkaření, houbaření, kutilství apod.“ Jako specifický typ rekreačního cestovního ruchu uvádí i chataření a chalupaření. (Kesner, L., 2008, s. 10)

Účastníci rekreačního cestovního ruchu jsou motivováni rekreací. Rekreací rozumí Pásková, Zelenka „souhrn odpočinkových činností, které jsou provozované ve volném čase. Součástí může být aktivní pohyb, aktivní nebo pasivní účast na různých akcích, cestování a turistika“. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 248, 249)

Hesková tuto definici rozšířila a dodává, že „má podobu individuální nebo rodinné rekreace, kterou si účastníci organizují sami ve vlastních nebo pronajatých

zařízeních, nebo organizovanou formou ve veřejnosti přístupných zařízeních cestovního ruchu“. (Hesková, M., 2006, s. 22)

3.2.2 Kulturní cestovní ruch

Jsou-li účastníci motivováni především možnostmi poznávání kulturního dědictví a kultury dané země a jejich rezidentů, podílejí se na kulturním cestovním ruchu. Cílem návštěvy destinace jsou kulturní atraktivity, zejména historické stavby. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002)

Pomocí kulturního cestovního ruchu dojde podle Heskové k uspokojení duchovních potřeb lidí, jenž jsou motivováni poznáním kulturního dědictví, způsobu života obyvatel cílových míst, zábavou a rozptýlením, kulturou apod. V praxi jde o návštěvy muzeí, výstav, pamětihodností, festivalů a jiných společenských nebo náboženských akcí. Účastníci kulturního cestovního ruchu si zvyšují společenskou, kulturní a odbornou úroveň tím, že jej kombinují s jinými druhy cestovního ruchu. (Hesková, M., 2006)

Orieška spojuje kulturní cestovní ruch s cestovním ruchem společenským. Uvádí poznávání památek a přírody, návštěvu kulturních zařízení a organizovaných akcí jako typické aktivity kulturního cestovního ruchu. Tyto činnosti mají vliv na poznávání, zábavu, rozptýlení a společenskou komunikaci. Tím se podílejí na rozvíjení duchovní stránky lidského života. (Orieška, J., 2010)

Kulturní turistika je v Chartě kulturní turistiky (ICOMOS 1976) definována jako forma turistiky, jejímž předmětem je mimo jiné cíle, objevování památek a památkových lokalit. (www.uur.cz)

Podle Kesnera je kulturní cestovní ruch jak motivační, tak i zážitkovou aktivitou, neboť „umožňuje zážitek z dotýkání se unikátního sociálního tkaniva, tradice a speciálního charakteru místa. Díky kulturnímu prožitku se turisté více vzdělávají a zabaví, budou mít možnost naučit se něco o významu místa a jeho spojení s místní komunitou, jeho tradicemi a s kulturní a přírodní krajinou“. Definuje také kulturně poznávací cestovní ruch, v němž jde především o „poznávání historie, kultury, tradic a zvyků vlastního i jiných národů“. Je to typ cestovního ruchu, jenž souvisí se

vzděláváním obyvatelstva od kulturní krajiny, přes zajímavá místa, až po hrady a zámky. (Kesner, L., 2008, s. 9, 10)

S kulturním cestovním ruchem souvisí několik dalších následujících pojmů.

3.2.2.1 Památka, kulturní památka

Zjednodušenou definici památky uvádí Čech. Je jím hmotný objekt spjatý s minulostí (kulturní, historická, architektonická, technická). (Čech, J., 1998)

Podle zákona o památkové péči jsou kulturními památkami nemovité a movité věci, které významně dokladují historický vývoj, životní způsob a prostředí společnosti jako projevy tvůrčích schopností, a které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým faktům. (Čech, J., 1998)

Orieška pod kulturně historické objekty, respektive kulturní památky, zahrnuje hrady, zámky, tvrze, sakrální stavby a památky, památníky, pamětní místnosti a objekty, objekty lidové architektury, skanzeny a technické památky. Vymezil kulturní a osvětová zařízení, mezi něž patří například divadla, kina, koncertní sály, kulturní domy, letní amfiteátry, galerie, obrazárny, knihovny. Do kulturního cestovního ruchu patří i návštěva společenských a zábavních zařízení, jakými jsou kavárna, espresso, varieté aj. (Orieška, J., 2010)

Autoři pod tento pojem zahrnují i městské domy jako školy, radnice, špitály, sirotčince, peněžní ústavy, muzea apod., dále archeologické lokality, významná místa, např. územní bitvy, a mimo jiné i zahradní architekturu, čímž označuje historické zahrady, parky, aleje, historické sadové úpravy apod.

3.2.2.2 Kulturní dědictví

Pod pojmem kulturní dědictví si lze podle Páskové, Zelenky představit „stavby a skupiny staveb všeobecné hodnoty, umělecká díla, prostranství (místa) hodnotná z historického, estetického, etnologického a antropologického pohledu. Patří sem též nehmotné dědictví, kulturní diverzita, tradice, jazyk, životní styl“. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 150)

Kesner pod nehmotným kulturním dědictvím vidí projevy tradiční lidové kultury. Dochovaly se nerovnoměrně, čili z části, nebo naprosto odlišné v různých

regionech i ve společenských vrstvách. V místech, kde se tyto zvyky a tradice dochovaly, stále ovlivňují život lidí a jsou jejich součástí. Jde např. o stavění májky, koledování, zdobení velikonočních vajíček a jiné tradice. (Kesner, L., 2008)

„Kulturní dědictví země zahrnuje v nejširším pojetí její paměť a historii od počátků do současnosti v podobě hmotné i nehmotné, živé i neživé. V užším pojetí lze takto rozumět oblast, která se týká muzeí, galerií, památek, historických objektů a míst a také zoologické a botanické zahrady, knihovny a další oblasti kultury, okrajově i trh s uměním.“ (Johnová, R., 2008, s. 31)

3.2.2.3 Atraktivita cestovního ruchu, kulturní atraktivita

Pozoruhodnost, jenž byla vytvořena přírodní nebo lidskou činností, např. objekt (přírodní, historický, architektonický, technický atd.) nebo společenská, kulturní a jiná událost, označil Čech pojmem atraktivita cestovního ruchu. Vyvolává zájem účastníků cestovního ruchu o návštěvu určitého místa či území. (Čech, J., 1998)

Jedním z typů atraktivit cestovního ruchu jsou atraktivity kulturní. Jsou založeny na historickém kulturním dědictví, minulých a současných tradicích obyvatel destinace cestovního ruchu. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 150)

3.2.2.4 Tradice

Pojem tradice vysvětlují Pásková, Zelenka jako „souhrn myšlenkových, duchovních, uměleckých i praktických vědomostí, dovedností a postojů, které se předávají z generace na generaci, čímž se udržují, prohlubují a šíří. Současně je duchovním a kulturním dílem, které nemá autora, není prosazováno mocí či autoritou, přitom stále žije a působí“. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 292)

3.2.3 Venkovský cestovní ruch (Venkovská turistika)

Je nutné definovat si pojem venkov. Ve všeobecné encyklopedii je definován jako sociologický prostor mimo městské osídlení, který se vyznačuje nízkou hustotou obyvatel, a to lidmi, žijícími především ve vesnicích, jenž mají do 2 000 obyvatel,

maximálně 5 000. Převažuje zde zemědělská produkce, životní styl je tradičnější, sociální kontrola je vyšší, nabídka pracovních příležitostí nižší než ve městech. Život na venkově je závislejší na přírodě, je izolován od městské kultury. (Ottova všeobecná encyklopedie, 2003)

Podle Perlína je jím prostor, který zahrnuje jak krajinu, tak i venkovská sídla. Pojem venkov tedy integruje jak nezastavěné území, tak i zastavěné území malých sídel - vesnic. Pro venkov jsou charakteristické menší intenzity sociálně ekonomických kontaktů, menší hustota vazeb mezi jednotlivými subjekty, které se ve venkovském prostoru pohybují. (Perlín, R., 2008)

Po vymezení pojmu venkov lze přistoupit k venkovskému cestovnímu ruchu, resp. venkovské turistice. Odborná literatura tento pojem definuje různě.

Obecně pod pojmem venkovský cestovní ruch (rural tourism) zahrnujeme rekreační formu cestovního ruchu, spojenou s pobytem ve venkovském prostředí a se snahou účastníků maximálně pobývat ve volné přírodě. Využívá veškerý kulturní, společenský a materiální potenciál venkova. (Čertík, M., 2001, str. 260)

Hesková zahrnuje pod venkovský cestovní ruch „soubor činností spojených s cestováním a pobytem lidí ve venkovském prostředí. Obvykle jde o činnost spojenou s návratem k přírodě, s možností ubytování ve vesnických domech a různých ubytovacích zařízeních na venkově, kde je součástí nabídky i možnost stravování nebo vlastní přípravy stravy a možnost se zapojit do různých činností spojených s pobytem na venkově. Cílem rozvoje cestovního ruchu na venkov je zapojit do poskytování služeb místní obyvatelstvo.“ (Hesková, M., 2006, s. 32)

Do venkovského cestovního ruchu Zelenka a Pásková zařadili též procházky a pěší turistiku, projížďky na kole nebo na koni, pozorování a péči o domácí zvířata, konzumaci „podomácku“ vyrobených potravin atd. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002)

Podle Oriešky venkovský cestovní ruch pod společným názvem zahrnuje pobyt ve venkovském prostředí, včetně konání rekreační činnosti (aktivity) na venkově. Může mít různé formy, především agroturismus, ekoagroturismus a ekoturismus. (Orieška, J., 2010)

Velice výstižně daný problém vystihuje Stříbrná, neboť uvádí, že se nejedná pouze o agroturistiku, jenž někteří autoři dávají na prvé místo, ale zahrnuje i

dovolenou s ubytováním na farmách, obsahuje i dovolenou v přírodě, ekoturistiku, dovolenou s pěší turistikou, horolezectví, jezdeckví na koni, dobrodružství, sportovní a zdravotní turistiku, myslivost, rybaření, cesty za poznáním, turistiku za uměním a dědictvím minulosti a v některých i etnickou turistiku. Jde o celý komplex faktorů, vazeb a vývojových tendencí, jež ve svých důsledcích ovlivňují výslednou podobu produktu. (Stříbrná, M., 2005)

Čech definoval pobyt v rámci venkovského cestovního ruchu. Uvádí, že venkovský cestovní ruch je „zpravidla vícedenní rekreační pobyt ve venkovském prostředí v ubytovacím zařízení jednoduššího typu nebo v soukromí maximálně využívaný k pobytu v přírodě“. (Čech, J., 1998, s. 57)

3.2.4 Poznávací cestovní ruch

Cestovní ruch, u něhož je primární motivací účasti poznávání přírody, společnosti, historie navštívené země a oblasti, nazýváme poznávací cestovní ruch. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 222)

3.3 Formy cestovního ruchu

O formách cestovního ruchu mluvíme, když jako základ posuzování cestovního ruchu vezmeme různé příčiny, které ho ovlivňují a důsledky, které přináší. Umožňují nám blíže určit podstatu cestovního ruchu, a to z hlediska potřeb a také cílů jeho účastníků. Hesková dělí formy cestovního ruchu podle deseti hledisek. Geografické hledisko, podle počtu účastníků, podle způsobu organizování, podle věku účastníků, podle délky účasti, podle převažujícího místa pobytu, podle ročního období, podle použitého dopravního prostředku, z hlediska dynamiky a ze sociologického hlediska. (Hesková, M., 2006)

Jiní autoři tuto oblast vložili pod pojem druhy cestovního ruchu. Zelenka, Pásková dělí cestovní ruch mimo jiné z hlediska způsobu financování, vlivu na místní komunitu a životní prostředí a z hlediska vztahu k platební bilanci státu. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002)

Čertík připojil hledisko vztahu k platební bilanci státu, čili příjezdový, tranzitní nebo výjezdový cestovní ruch. (Čertík, M., 2001, s. 16)

3.4 Marketingový výzkum

Kotler definuje marketingový výzkum jako „systematické určování, shromažďování, analyzování a vyhodnocování informací týkajících se určitého problému, před kterým firma stojí“. Kozel definici doplňuje o charakteristiky marketingového výzkumu, kterými jsou na jedné straně jedinečnost, vysoká vypovídací schopnost a aktuálnost takto získaných informací, na straně druhé vysoká finanční náročnost získání těchto informací, dále vysoká náročnost na kvalifikaci pracovníků, čas a použité metody. (Kozel, R., 2006, s. 48)

Základní fázi výzkumu shledává Palatková vždy identifikaci a vymezení problému, prozkoumání informačních zdrojů, které jsou k dispozici, stanovení výzkumného plánu, sběr dat včetně jejich analýzy a následná prezentace výsledků výzkumu. Metody sběru dat člení na tři oblasti. Pozorování, sběr sekundárních dat a sběr primárních dat. (Palatková, M., 2006)

Pozorování není pro marketing destinace právě typické. Někdy však může být podle Palatkové jedinou vhodnou metodou, např. k testování návrhů značky destinace. (Palatková, M., 2006)

Autoři se sjednocují v mínění, že nejprve je zapotřebí analyzovat sekundární informace. V případě, že pomocí těchto získaných informací nemůžeme problém vyřešit, lze přejít ke shromažďování primárních informací.

Jako sekundární informace označuje Kozel takové údaje, které byly shromážděny zpravidla někým jiným, původně pro jiný účel a jsou i nadále k dispozici. Dostáváme se k nim zprostředkovaně. Primární data (informace) prezentuje Kozel jako původní údaje, které musí být teprve shromážděny pro specifický účel. Jsou získávány prostřednictvím našeho vlastního výzkumu a slouží především potřebám tohoto výzkumu. (Kozel, R., 2006)

3.4.1 Dotazníkové šetření

Pásková, Zelenka si pod dotazníkovým šetření představují „metodu shromažďování informací o respondentech v rámci primárního výzkumu pomocí dotazníků“. Každý dotázaný odpovídá buď na stejné otázky, které jsou pokládány ve stejném pořadí školenými tazateli, anebo dotazníky vyplňují samostatně. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 68)

Dotazníkové šetření, respektive dotazování, je hojně využívanou metodou. Můžeme se dozvědět o znalostech respondentů, o jejich názorech, preferencích, uspokojení atd. (Kozel, R., 2006)

Kesner uvádí, že prostřednictvím dotazníkového šetření lze získat data o psychologické stránce návštěvníků, o demografii, důvodů jejich návštěvy dané oblasti a v neposlední řadě také informace o jejich spokojenosti v destinaci. (Kesner, L., 2008)

3.4.2 Segmentace účastníků cestovního ruchu

Segmentace účastníků využívá pro rozdělení účastníků do skupin více kritérií, která vytvářejí tzv. segmentační základny, jenž popisuje Oriška. Často jsou vzájemně propojené. Jedná se např. „o segmentaci z hlediska geografie, demografie, účelu cesty, socio-ekonomického hlediska“. (Oriška, J., 2010, s. 339)

Kozel chápe segmentaci jako „členění trhu do menších skupin zákazníků, tzv. tržních segmentů, které prokazují shodné, popřípadě podobné kupní nebo spotřební chování a naopak od jiných skupin je odlišuje některá z vlastností, která se promítá do jejich kupního a spotřebního chování“. (Kozel, R., 2006, s. 27)

Tento marketingový postup „spočívá v rozdělení potenciálních návštěvníků do relativně stejnorodých, od sebe se lišících skupin na základě jednoho či více kritérií“. (Pásková, M., Zelenka, J., 2002, s. 261)

Jedná-li se o památkové objekty, muzea nebo o jiné kulturní destinace, slouží segmentace k rozdělení veřejnosti do skupin, které se vzájemně odlišují. Tyto skupiny sdílejí podobné charakteristiky a specifické potřeby ve vztahu k produktu.

Segmentace je „nástroj, který má sloužit k řízení destinace a jejím marketingovým aktivitám“. (Kesner, L., 2008, s. 118)

3.5 Situační analýza

Dříve, než dojde ke zpracování plánů v rámci tvorby komunikační strategie, je nutné zhodnotit současnou situaci v destinaci, především schopnosti v oblasti poskytování služeb dané památky v rámci volnočasových aktivit a služeb. Tato analýza se nazývá situační. Kesner v rámci situační analýzy sleduje mimo jiné charakteristiku vlastní památky, vyhodnocení služeb, hodnocení návštěvníka a eventuální hodnocení ostatních poskytovatelů služeb v cestovním ruchu. (Kesner, L., 2008)

3.5.1 Primární nabídka cestovního ruchu

Primární nabídka cestovního ruchu obsahuje základní složky produktu destinace cestovního ruchu, a to přírodní, kulturně-historické a kulturně-společenské předpoklady. (Kiral'ová, A., 2003)

Do přírodních předpokladů cestovního ruchu zahrnují Pásková, Zelenka krajinu a její reliéf, přírodní zdroje a pohoří, roviny, osamělé skalní útvary, sopky, jeskyně atd., dále vodstvo, respektive vodní plochy a vodní toky, klima, flóru, faunu aj. (Zelenka, J., Pásková, M., 2002)

Kulturně-historické předpoklady rozvoje cestovního ruchu zahrnují atraktivitu, které přitahují určitý okruh návštěvníků. Jde o kulturně-historické památky, kulturní zařízení a společenské akce. Kiral'ová jej vylíčila následovně: hrady a zámky, muzea, skanzeny, rezervace lidové architektury, sakrální památky, městské památkové rezervace, národně-historické památky a zábavní a tematické parky. Tyto atraktivitu se mohou stát specifickou předností destinace. (Kiral'ová, A., 2003)

3.5.2 Sekundární nabídka cestovního ruchu

Sekundární nabídka cestovního ruchu představuje prostředky ke splnění tužeb a očekávání účastníka cestovního ruchu, který přichází do vybrané destinace. Tvoří ji turistická suprastruktura a infrastruktura, všeobecná infrastruktura. Turistická suprastruktura zahrnuje ubytovací a hostinská zařízení. Vytváří nám podmínky pro využití primární nabídky cestovního ruchu a dlouhodobý pobyt návštěvníka v destinaci. Turistickou infrastrukturu podle Kiral'ové tvoří cestovní kanceláře, cestovní agentury a informační kanceláře cestovního ruchu, dále sem řadí i směnárny, kulturně-společenská a sportovně-rekreační zařízení, rekreační dopravu a záchrannou službu. Dopravu a dopravní dostupnost včetně půjčoven automobilů, obchodní síť a síť služeb, zásobování vodou, elektřinou nebo plynem apod. zahrnuje všeobecná infrastruktura. (Kiral'ová, A., 2003)

4 Vymezení a charakteristika řešeného území

4.1 Vymezení Plzeňského kraje

Plzeňský kraj, jenž čítá velké množství historických objektů a jiných zajímavostí, se nachází na západě České republiky a sousedí s krajem Jihočeským, Středočeským, Karlovarským a Ústeckým. Svojí rozlohou je třetím největším krajem České republiky. Typickým rysem tohoto území je vysoký počet malých sídel, schází tu města střední velikosti. Z toho plyne, že zde panuje zejména život na venkově. Počtem obyvatel k 31. 12. 2010 se blíží 575 000 obyvatel. Poloha Plzeňského kraje je velmi významná pro rozvoj cestovního ruchu. V rámci zahraničního cestovního ruchu patří k cílovým skupinám klientů cestovního ruchu občané SRN, u domácího cestovního ruchu se pravidelně vracejí obyvatelé větších měst České republiky. V kraji se nachází stovky historických památek. Mezi nejnavštěvovanější patří zámky Kozel, Manětín, Horšovský Týn, Nebílovy nebo Zbiroh a Kaceřov, vodní hrad Švihov, hrad Kašperk, klášter v Kladrubech nebo zříceniny hradů Radyně, Buben, Rabštejn nad Střelou, Libštejn, Rabí aj. Ke kulturním památkám patří rovněž klášterní konvent v Plasích, jenž je prohlášen za národní kulturní památku. Také Domažlice nalákají mnoho návštěvníků každoročními tradičními srpnovými Chodskými slavnostmi. (38)

Plzeňský kraj zahrnuje sedm okresů: Plzeň-sever, Plzeň-město, Plzeň-jih, Rokycany, Tachov, Domažlice a pro nás velmi důležitý okres Klatovy. Třemi největšími městy tohoto okresu jsou Klatovy, Sušice a Horažďovice.

Metropolí kraje je město Plzeň založené roku 1295 v místě soutoku řek Úhlava, Úslava, Radbuza a Mže. Čtvrté největší město České republiky je silným průmyslovým, obchodním, kulturním a správním centrem. Historické jádro města bylo prohlášeno městskou památkovou rezervací. K cenným památkám patří např. gotický chrám sv. Bartoloměje uprostřed Náměstí Republiky, nebo židovská synagoga. Ojedinelý je soubor 18 domů vyzdobených sgrafity. Zajímavé je i historické podzemí, které patří k nejrozsáhlejším ve střední Evropě (cca 20 km). K dalším často navštěvovaným místům patří zoologická a botanická zahrada a vrchy

v okolí Plzně s rozhlednami (Krkavec, Chlum a Sylván). K nejhodnotnějším tradicím patří činnost Divadla J. K. Tyla. Do Plzně je situováno mnoho kulturních akcí a festivalů mezinárodního významu (Smetanovské dny, Skupova Plzeň, Historický víkend, festival Na ulici, Pilsner Fest, aj.). V období Plzeňského kulturního léta jsou pořádány koncerty na otevřených pódiiích v centru města. (32)

4.1.2 Okres Klatovy

Okres Klatovy se nachází v jižní části Plzeňského kraje a je největší okresem tohoto kraje. Spadá pod něj 94 obcí spolu s třemi obcemi s rozšířenou působností: Klatovy, Sušice, Horažďovice. Počtem obyvatel je okres na druhém místě v kraji s nízkou hustotou 45 obyvatel na 1 km². Celkově dosahuje kolem 88 tisíc obyvatel. V Klatovech v současné době bydlí 26,2 % veškerého obyvatelstva okresu, v Sušici 13% a v Horažďovicích 6,5%. Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2001 činila v okrese 6,41%. (21)

Největším turistickým lákadlem je oblast Šumavy. Tato oblast umožňuje především pěší turistiku, návštěvy kulturních památek a přírodních pozoruhodností a samozřejmě cykloturistiku, na některých vodních tocích i vodní turistiku. V zimním období jsou zde výhodné podmínky pro turistiku lyžařskou – rekreační sjezdové lyžování i běh na lyžích. Lze navštívit řadu hradů a zámků, např. hrad Kašperk, vodní hrad Švihov, hrad Velhartice, Rabí, zámek Žichovice, Chanovice, Nalžovy nebo Horažďovice. V Lučicích je nejstarší dochovaná chalupa v Čechách. (43)

4.2 Vymezení řešeného území

Klatovsko, resp. okres Klatovy je velice rozsáhlý pojem. V tomto územním celku se nachází mnoho atraktivit cestovního ruchu, které jsou nebo mohou být velkým lákadlem pro účastníky cestovního ruchu. Rozhodla jsem se tento celek rozdělit na oblasti: Klatovy a okolí, Sušice a okolí, Horažďovice a okolí.

4.2.1 Klatovy a okolí

Město Klatovy leží v šumavském podhůří, cca 40 km jižně od Plzně. I přesto, že jsou dosti moderním městem, mají bohatou historickou tradici. V centru města se mísí moderní architektura s historickou, která je zastoupena několika stavebními slohy. Město žije bohatým kulturním a společenským životem, a to díky rozmanité nabídce kulturních programů, výstav, koncertů, divadelních představení a dalších akcí. Turisté zde ocení širokou síť značených turistických cest v okolí a také nově vybudovanou cyklostezku, na níž navazuje několik dalších cyklotras, spojující Klatovsko se Šumavou. Klatovy byly vyhlášeny městskou památkovou zónou v roce 1992. Významnými památkami jsou pětipatrová věž na Náměstí Míru, která je díky svému tmavočernému zbarvení, jenž zapříčinilo mnoho požárů, nazývána Černá věž. Další důležitou památkou je barokní stavba jezuitského kostela Neposkvrněného početí Panny Marie a svatého Ignáce, v jejímž podzemí se nachází katakomby s asi třiceti dochovanými mumifikovanými těly. Je nutné zmínit i arciděkanský kostel Panny Marie, Bílou věž, měšťanské domy se zachovalými fasádami, synagogu a židovský hřbitov, nesmíme opomenout dvojité kamenné hradby doplněné baštami a příkopy. Klatovy svým návštěvníkům nabízí i velké množství restaurací, barů, ale stejně tak i divadlo, 3D kino, galerie a muzea, možnosti aktivního i pasivního sportovního vyžití. V okolí okresního města se nachází významná místa, jako např. hrad a zámek Klenová s galerií, hrady Švihov a Velhartice, vodní nádrž Nýrsko, zámek a Muzeum Josefa Dobrovského v Chudenicích. (31)

4.2.2 Sušice a okolí

Druhé největší město klatovského okresu je nazýváno „Bránou Šumavy“. Městem protéká řeka Otava, leží v nadmořské výšce 465 m a čítá okolo 11 500 obyvatel. Sušice nabízí řadu možností kulturního, sportovního i rekreačního vyžití. Nachází se zde velké množství hotelů, penzionů a restaurací. Část města byla vyhlášena jako městská památková zóna, jenž ukrývá mnoho zajímavých staveb a objektů. Pro Sušici a její okolí je typická pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika a hipoturistika. Významnými památkami jsou např. kostel sv. Václava, radnice,

opevnění města ze 14. století nebo poutní kaple Anděla Strážce nacházející se na kopci Stráž, jenž funguje také jako vyhlídkové místo. Velmi navštěvovaným místem je zalesněný vrch Svatobor s rozhlednou, jenž shlíží na město Sušici. Z věže je výhled např. na hrad Rabí, Prácheň, Kašperk, Velký Javor, Pancíř a také Středočeskou vrchovinu. Velmi atraktivní je vybudovaný Offpark, jenž je určen k aktivnímu sportu a turistice. Jeho činnost zahrnuje mimo jiné lanový park, rafting, sjezd terénními koloběžkami, potápění, let balónem, zážitkové lety apod. V okolí města se nachází další místa, která jsou hojně navštěvována turisty, např. hrad Kašperk, zřícenina hradu Rabí, smrk Bedřicha Smetany nedaleko elektrárny Čenkovy Pila, který skladatel zasadil v roce 1867, sklárna v Anníně, Vchynicko-tetovský plavební kanál nebo 7 km dlouhá naučná stezka Povyďří, která začíná v osadě Antýgl a končí na Čenkově Pile. Atraktivitou je také městečko Hrádek, kde je nově zrekonstruovaný zámek, který neslouží pouze k prohlídkovým účelům určeným veřejnosti, ale také jako restaurace a hotel. (43)

4.2.3 Horažďovice a okolí

Horažďovice jsou třetím největším městem Klatovského okresu. Protéká jimi řeka Otava, tzv. zlatonosná. Město je odedávna spojeno s historií nedalekého kopce Prácheň, který dal jméno nejen hradu postavenému v 10. století, jenž na něm stával, ale také celému kraji. Prácheňský kraj zahrnoval ve 13. století přibližně dnešní Horažďovicko, Sušicko, Kašperskohorsko, Strakonicko a Vimpersko. Město bylo původně trhovou osadou se strategickou polohou na obchodní cestě z Bavor do Prahy. Ve 13. století zde byla postavena gotická tvrz, z níž pozdějšími přestavbami vznikl renesančně barokní zámek. Nachází se v centru města. Ve 14. století bylo město dobyto vojsky krále Rudolfa I., který při obléhání zemřel. Nedaleko Horažďovic lze najít bývalé lázně. Jedná se o léčivý pramen vytékající pod kapličkou sv. Anny, jenž je zde dodnes. (43)

Horažďovice jsou obcí s rozšířenou působností. Je zde evidováno 20 obcí, mezi nimiž jsou i obce Malý Bor, Břežany, Nalžovské Hory, Chanovice a jiné. Samotné město s šesti přidruženými obcemi má 5 640 obyvatel, Malý Bor má

včetně tří přidružených obcí (Týnec, Hliněný Újezd, Malé Hydčice) 565 obyvatel, v Břežanech žije 167 obyvatel. (21)

Vzhledem k tomu, že v Horažďovicích a okolí je z mého pohledu dosti atraktivit, které by dokázaly zaujmout širokou veřejnost, vybrala jsem si právě tuto oblast pro zpracování bakalářské práce. Pojem řešené území tedy znamená oblast Horažďovic a okolí.

5 Situační analýza řešeného území

5.1. Analýza složek primární nabídky

5.1.1 Přírodní předpoklady

Geomorfologické podmínky

Povrch okresu je značně členitý. Na jihozápadní straně se nachází pohoří Šumava, kde je nejvyšším místem okresu Velká Mokrůvka vysoká 1 370 m n. m. Okres je z větší části v oblasti horské a podhorské. Hornatý reliéf krajiny klesá do vnitrozemí, kde přechází pahorkatinou do nejnižších míst okresu, kde je nadmořská výška zhruba 360 m n. m. Řešené území geomorfologicky spadá pod Šumavskou subprovincii. Šumavská subprovincie se dále dělí na Českoleskou oblast a Šumavskou hornatinu, která zahrnuje Šumavské podhůří, což je území, kde se Horažďovice a jejich okolí nacházejí, přesněji na území Bavorské vrchoviny, jenž je nejrozsáhlejší z ostatních podcelků Šumavského podhůří. Vyplňuje oblast, která zasahuje na západě k Sušici a Horažďovicím a na východě za Bavorov až k Vodňanům. Nejvyšším vrcholem je vrch zvaný Na Stráži (700 m). Řešené území má nadmořskou výšku cca 470 m n. m. (21)

Klimatické podmínky

Česká republika leží na severní polokouli a je vnitrozemským státem. Podnebí na tomto území je mírné, ale v průběhu roku i místně velmi rozmanité. Hlavním zdrojem těchto rozdílů je nadmořská výška. Klimaticky je okres Klatovy pod vlivem oceánského podnebí. Převládají zde západní větry, jenž přinášejí vlhký vzduch, který

zapřičiňuje dešťové srážky. Průměrné srážkové úhrny za okres se pohybují kolem 904,4 mm ročně a průměrná teplota vzduchu je 6,2° C. Minimální srážkové úhrny se vyskytují v okolí Klatov a severně od Horažďovic. (21)

Hydrologické podmínky

Pro vodní hospodářství okresu jsou důležité některé rybníky o celkové rozloze 1 084 ha. Největším rybníkem je rybník Kozčinský, za ním pak rybníky Myslívský a Hnačovský, jenž je turisticky využíván k rekreaci díky autokempu Hnačov a chatové osadě Nad Rybníkem. Toto místo je vhodné pro turistiku i cykloturistiku, dají se zde provozovat nejrůznější vodní sporty. Kemp nabízí ubytování v chatách, lze se ubytovat ve vlastních stanech a obytných přívěsech, které lze napojit na elektrické přípojky. Pro sportovní účely jsou zde využívána hřiště na volejbal a nohejbal, k využití volného času přispívají i půjčovny koní v blízkém okolí nebo výlety na okolní hrady či zámky. Turisté zde mají možnost vypůjčení sportovních potřeb. V okolí lze navštívit různé významné památky, např. hrad Velhartice, Klenová, vodní hrad Švihov, zříceninu hradu Rabí a nedaleká města Sušice, Klatovy, Horažďovice nebo Plánice, s kterou obec Hnačov sousedí. Podobně je využíván i rybník Valcha blízko obce Zavlekov. Ostatní rybníky slouží převážně k chovu ryb, případně jako požární nádrže. Kromě těchto významných i méně významných rybníků protéká městy Sušice, Horažďovice, Strakonice a Písek řeka Otava, jedna z řek vlévajících se do Vltavy pod hradem Zvíkov. Otava je ještě dnes často označována jako řeka zlatonosná díky rýžování zlata v minulosti. Dnes dochází na některých místech řeky k návratu tohoto řemesla. Právě rýžování zlata si mohou vyzkoušet i turisté, pro které jsou v určité termíny pořádány ukázky včetně možnosti vyzkoušet si tuto náročnou práci. Nejen rýžováním zlata se řeka Otava v okolí Horažďovic proslavila. Zvláštností města byl i chov perlorodek v místě zvaném Mlýnská stoka, jenž se zde udržoval po staletí. V 18. století začal jejich umělý chov, ovšem po druhé světové válce zcela zanikl. (33)

Otava je také velice vyhledávanou řekou pro vodní turistiku, resp. vodáky. Je sjízdná již od Čenkovy Pily, ovšem tento úsek je vhodný pouze pro zkušené vodáky.

Pro turisty „amatéry“ je doporučen úsek ze Sušice do Horažďovic, kde dochází k uklidnění toku. Podél řeky se rozprostírá několik vodáckých tábořišť.

Na pravém břehu Otavy v Horažďovicích stojí již od roku 1373 mlýn Podmezský, později zvaný Mrskoš. Tento mlýn a krupárna dosáhl dobré pověsti široko daleko už v první polovině minulého století. S ochrannou známkou se lze setkat na všech mlýnských výrobcích jako jsou např. mouky, kroupy, mlýnská krmiva aj. (34)

Biologické podmínky

Řešené území se nachází v podhůří Šumavy, v tzv. Pošumaví. Fauna se v cestovním ruchu uplatňuje prostřednictvím chráněné a lovné zvěře. Nachází se zde hned několik lokalit vhodných pro lovy a hony. O přírodu a zvěř se starají místní myslivecká sdružení, především v obcích Malý Bor, Břežany, Rabí, Budětice, Hradešice aj. Běžnými divoce žijícími zvířaty v této oblasti jsou zajáci, vydry a kuny. V lesích a na polích lze nejčastěji vidět bažanty, divoká prasata, zvěř vysokou (např. srnčí nebo dančí zvěř), pernatou (divoké kachny, divoké husy, volavky aj.). Plných 43,2 % plochy okresu zaujímají lesy. Ty jsou důležitým zdrojem suroviny, ale také mají vysoký biologický a klimatický význam. Ve středověku prosluly Horažďovice chovem otavských perlorodek. Tento chov se zde udržel až do poloviny 20. století. Ve městě funguje Přírodovědná stanice, která nabízí několik zájmových činností určené především pro děti. V chodu je např. rybářský kroužek, hvězdářský kroužek, biopraktikum nebo včelařský kroužek. Kromě těchto zájmových činností existují i kluby, které pořádají akce pro veřejnost. Jde o Klub praktické ochrany přírody a Klub DOG Trail, v kterém si lze vyzkoušet různé druhy pohybu v přírodě se psy (sibiřskými husky). (39)

5.1.2 Kulturně-historické předpoklady řešeného území

Kulturně-historické předpoklady cestovního ruchu jsou spjaté s historickým vývojem a historickými událostmi v určité oblasti. Město Horažďovice, resp. jeho centrum je vyhlášeno městskou památkovou zónou. Části některých vesnic, které tato

obec s rozšířenou působností zahrnuje, byly vyhlášeny vesnickou památkovou zónou. Jsou jimi části obcí Břežany, Hradešice, Chanovice a Velké Hydčice. Mezi nejvýznamnější historické památky Horažďovic patří zámek s kaplí a muzejní expozicí, kostel sv. Petra a Pavla stojící na Mírovém náměstí, vstupní brána na Mírové náměstí, tzv. Červená brána, hřbitovní kostel sv. Jana Křtitele, klášterní kostel Panny Marie na Husově náměstí, masné krámy aj.

5.1.2.1 Kulturně-historické památky řešeného území

Zřícenina hradu Prácheň

V těsné blízkosti Horažďovic ční vrch Prácheň. Stejnojmenný hrad, jenž na vrchu stával, byl vystavěn v první čtvrtině 14. století. Archeologický výzkum však zjistil, že v 10. století zde stávalo hradiště, kde sídlili knížecí úředníci, kteří řídili správu Prácheňského kraje a zastávali funkci popravců. Hrad po přestavbách ale v polovině 16. století zcela zpustl. Do jeho trosek byla vestavěna drobná poustevní kaple, z níž se dochovaly pouze obvodové zdi. Hrad se skládá ze tří částí. Z první se dochovaly pouze zbytky opevnění, pravděpodobně plnilo pouze obrannou funkci. Ve střední části se nacházela okrouhlá útočištná věž se vstupní bránou na úzké nádvoří. Třetí část pojímá mohutný blok zdiva, patrně pozůstatek další věže neznámého účelu a půdorysu. Kromě zachovalé obvodové hradby se z této části dispozice mnoho nezachovalo. (25)

Kostely v Horažďovicích

Kostel sv. Klimenta se nachází na vrchu Prácheň, a to v jižní části temene hradního kopce. Jedná se o raně gotický zděný kostel, který byl postaven v první třetině 14. století. Interiér byl postupně barokně upravován. Kostel obklopuje hřbitov. Gotický **farní kostel sv. Petra a Pavla** založený v první polovině 13. století stojí na Mírovém náměstí v těsné blízkosti zámku. Tyto dvě významné památky spojuje budova fary, která se zadní stranou připojuje k městské hradbě. Kostel svou vysokou hlavní chrámovou lodí působí zvenčí i zevnitř monumentálním dojmem. Této trojlodní basilice dominuje hranolová věž. Kostel je přístupný při pravidelných bohoslužbách. **Kostel sv. Jana Křtitele** na Josefském náměstí je renesanční kostel,

který byl postavený v roce 1598 a je nově osazený devíti vitrážovými okny. Kolem kostela je rozlehlý hřbitov. Na Josefském náměstí lze také obdivovat sloup sv. Josefa z roku 1708 stojící před vstupem na hřbitov. Na Husově náměstí nelze přehlédnout **klášterní kostel Panny Marie**, který si lze prohlédnout denně od 8 do 18 hodin. Původně zde stála kaple sv. Michala z roku 1330, poté kostel sv. Michala a klášter Minoritů. Od roku 1862 celý objekt vlastnil řád Školských sester, ale po 2. světové válce sloužil jako kasárna. V současnosti funguje jako školní a zdravotnické zařízení. Druhé patro hlavní budovy bylo navráceno sestřičkám řádu de Notre Dame, které zde žijí a učí. (43)

Zámek Horažďovice

Zámek stojí na místě původní gotické tvrze, kterou vybudovali Bavorové ze Strakonic ve 13. století. Z této tvrze se dochovala válcová věž, jejíž část je viditelná na malém nádvoří a sklepy. První přestavba je zaznamenána v 15. století, a to do stylu renesance. Z této doby se dochovalo malé nádvoří s arkádami a freskovou výzdobou a dvoupatrová hranolová věž. Zámek byl několikrát vypleněn a současně s městem i vypálen. Proto se tehdejší majitelé, Šternberkové, rozhodli k radikální přestavbě a vznikla tak nová podoba zámku ve stylu baroka. Přestavbou byly zazděny arkády na malém nádvoří, byla postavena barokní kaple a vznikl mimo jiné velký sál. Zámek v této době získal podobu, kterou si až na některé výjimky dodržel dodnes. **Velký sál** vznikl v 2. polovině 17. století v době přestavby zámku. Je významný svou freskovou výzdobou na celé ploše zdiva i stropu, jenž vypovídá o historických faktech. Zvláště nástropní freska je význačná v jejím provedení. Nosná konstrukce stropu je tvořena dřevěnými ramenáty, na kterých jsou přitlučené dřevěné hranolky obalené zvířecí srstí, mezi něž je prohozena vrstva omítky. Tato freska měří 75 m² a zobrazuje bitvu husitů s císařskými vojsky pod Vyšehradem, odehrávající se v roce 1420, kde císařská vojska podlehla nátlaku husitů. Freska byla vytvořena na počest padlých předků Šternberků, kteří za císařské vojsko padli. Zajímavostí je, že v této fresce jsou padlí předci vyznačeni, proto každý návštěvník má možnost je po pečlivém hledání nalézt. Pod nástropní freskou jsou ke zhlédnutí veduty jihočeských měst v jejich podobě v době válek o rakouské dědictví v první polovině 18. století. Jde o Písek,

Tábor, Hlubokou nad Vltavou, Zahájí, České Budějovice a Horažďovice. Fresky na stěnách zachycují momenty z válek s Turky z roku 1683 a žánrové výjevy ze života vojska v poli – péči markytánek, porážku koní, okrádání mrtvých nebo polní mši. Všechny tyto fresky byly náhodou objeveny ve 40. letech 20. století a na náklady tehdejšího majitele, hraběte Kinského, obnoveny. V zámecké **kapli** je na stropě freska Povýšení svatého Kříže z roku 1712. Oltář je rozdělený na triptych, na němž je vyobrazen výjev Kalvárie. Stejný výjev je zde ve formě dřevořezby, jenž byla původně uložena ve výklenku na Červené bráně. Dnes jsou ve velkém sále konány různé akce (svatby, koncerty aj.), v zámku je umístěno muzeum se stálou a sezónní expozicí, interaktivní dílna, galerie Calafia, restaurační zařízení (restaurace a pizzerie, kavárna, vinárna, bar), Dům dětí a mládeže, městská knihovna pro děti a dospělé a volnočasové centrum DoK(ořán). (33)

Horažďovické městské hradby

Na obranu proti nepřítelům byly ve 13. století vybudovány městské hradby. Do města se dalo vstoupit třemi cestami, třemi branami. Tou hlavní je nyní druhá nejstarší brána v České republice, pochází z roku 1252 a nazývá se **Pražská** (podle směru – ze severu) nebo také **Červená** podle své původní barvy. Před branou býval příkop, jenž pokrýval padací most. Na severní stěně je vidět městský znak, z druhé strany ve výklenku je možné shlédnout výjev kalvárie v dřevořezbě, jenž je replikou originálu umístěného v kapli zámku. Druhou branou je brána **Jihovýchodní (Dolní)**, z které dříve vedla cesta k padacímu mostu přes Otavu směrem k Práchni. Ve věži, která byla v 18. století odstraněna, bývalo městské vězení. Dodnes jsou zde patrné jeho zbytky. Třetí branou, **Brankou**, vedla cesta ke mlýnu a v dobách požárů to byl nejkratší přístup k vodě. Brány bývaly původně celkem čtyři, ta poslední, jenž se nacházela na místě dnešního hlavního vjezdu na náměstí, se nedochovala. (43)

Masné krámy

V Hradební ulici lze za farním kostelem nalézt masné krámy, jenž jsou zde již od 16. století. Ještě v roce 1837 zde stály dvě řady těchto krámů proti sobě, dnes je

k vidění pouze jedna dochovaná řada, její podoba pochází z počátku 19. století. Interiér původně řeznických krámů si lze prohlédnout po předběžné dohodě. (19)

Obec Břežany

Břežany leží 7 km od města Horažďovic ve velmi členitém terénu. V roce 2001 zde žilo 155 obyvatel. První zmínka je z roku 1319, ale vesnice samotná může být i staršího původu. Ves je představitelem vyváženého urbanistického útvaru návesního typu se zástavbou zemědělských usedlostí. Pro Břežany jsou charakteristické ohrazení předzahrádek, mohutné vjezdy a výstavná barokní průčelí obytných domů se zvoncovými štíty. Jedná se o zcela zachovalou lidovou architekturu. Uprostřed obce se nachází kaplička sv. Jana Nepomuckého se sochou tohoto světce pocházející z první poloviny 19. století. V lesíku nad obcí, v místě, kde se nachází studánka s léčivým pramenem, stojí barokní kaple sv. Anny, která byla postavena v roce 1760. Strop kaple je vyzdoben štukovým zrcadlem, oltář zdobí obraz sv. Anny. Přímo před vchodem do kaple roste památná lípa s obvodem kmene 430 cm a výšky 24 m, s odhadovaným stářím 200 let. Blízko obce se nachází přírodní areál U Skály. Svůj název si získal díky svému okolí, neboť jeho poloha se rozprostírá v lese Slavník vedle jezírka, nad nímž se vypíná vysoká skála. Toto místo slouží jako přírodní amfiteátr pro vystupování divadelního ochotnického spolku a k pořádání jiných kulturních událostí a akcí, jež organizuje obec nebo místní sdružení – Sbor dobrovolných hasičů a Myslivecké sdružení Slavník Břežany. Jedná se například o oslavu Dne dětí, volejbalový a nohejbalový turnaj, letní koncerty pod širým nebem, pěvecké soutěže aj. (35)

Obec Malý Bor

Malý Bor, obec vzdálená 4 km od Horažďovic, se rozprostírá v širokém údolí Mlýnského potoka. Včetně tří přidružených obcí (Týnec, Hliněný Újezd, Malé Hydčice) čítá 565 obyvatel. Vesnice je historicky vyvinuta ve dvou celcích, jež rozděluje Mlýnský potok. Jeden celek tvoří kostel s románskou věží, farou a bývalou školou zaujímající nejvyšší místo vsi. Původně románský kostel sv. Máří Magdalény byl zbudován zřejmě v letech 1200 – 1225. Boční kaple jsou postavené na starších

základech, východní část kostela byla zaklenuta renesančně v 16. století a západní část byla upravena v první polovině 18. století. Uvnitř věže v patře se dochovaly středověké figurální malby dvou lukostřelců. Druhá část pak leží za potokem a nazývá se Kuchyňka. Tento název vznikl po dobytí místní tvrze (první zmínka je z roku 1236) Janem Žižkou, který táhl se svým vojskem přes Rabí a Horažďovice roku 1420. Se svým vojskem a polní kuchyní se utábořil na vršku nad potokem a poskytoval jídlo místním vyhladovělým obyvatelům. V obci jsou situovány 3 sdružení – myslivecké sdružení, sdružení dobrovolných hasičů a tělovýchovná jednota. Myslivecké sdružení Korbel Malý Bor bylo založeno po druhé světové válce a zahrnuje 25 členů. V místě za obcí, kde nyní stojí myslivecká chata Korbel, byla vybudována střelnice a pravidelně se zde pořádají závody ve střelbě na asfaltové terče. Kromě tohoto pořádá sdružení různé lovecké akce pro veřejnost (na základě pozvání). Tělovýchovná jednota Sokol byla založena v roce 1929. Ihned po vytvoření bylo vybudováno fotbalové hřiště za vsí, kde sloužilo až do roku 2005. V tomto roce byl otevřen nový sportovní areál a to ve středu obce. Nyní se družstva mužů, dorostu i žáků zapojují do sportovních soutěží na Klatovsku. Sdružení dobrovolných hasičů Malý Bor bylo založeno již v roce 1888. Sbor zasahuje společně s hasičskou záchrannou službou v Horažďovicích a v případě nutné pomoci vyjíždí na menší i větší akce. Účastní se také nejrozličnějších soutěží, a to družstvo mužů, družstvo mladých hasičů a družstvo žen. Podílejí se na přípravě a celkové organizaci místních akcí, jako např. Dne dětí, stavění Máje, masopustního průvodu aj. (15)

Malý Bor a Břežany spolu s dalšími obcemi založily v roce 1998 mikroregion Slavník, který je členem Zájmového sdružení právnických osob Prácheňsko se sídlem v Horažďovicích. Cílem tohoto sdružení je především společná propagace regionu, využití potenciálu cestovního ruchu v této oblasti, tím i zajištění trvale udržitelného rozvoje a společná péče o venkovské památky, neboť je větší a lepší možnost žádat o různé dotace a získávat tak prostředky na další rozvoj tohoto regionu.

Les Prašivice u Nalžovských Hor

V lese blízko města Nalžovské Hory si v roce 1840 nechal majitel zdejšího panství postavit věrnou kopii irského rodového sídla, hradu Ballymotte. Kolem zříceniny postupně vyrostl svérázný lesní park s jezírkem, kde lze nalézt kamenného draka, želvu a rozpadlé zbytky dalších atraktivit, např. kamenného čápa, dřevěných muchomůrek a trpaslíků, jenž jsou volně rozmístěné v prostoru mezi hradem a altánkem v zarostlé lesní aleji. (44)

5.1.2.2 Kulturní zařízení

Muzeum Horažďovice

Muzeum a jeho expozice se nachází v zámku, v původně obytných místnostech. Návštěvníci mohou obdivovat obsáhlou mineralogickou výstavu nerostů z Horažďovic a okolí, archeologické nálezy z téže oblasti od starší doby kamenné až po 15. století. Kromě těchto výstav je zde vyobrazena i válečná historie prostřednictvím vojenské výbroje, např. brnění s otvory po střelách, válečné sekery a halapartny a jiné zbraně. Jedna z místností vypovídá o lidové kultuře v Horažďovicích. Vystaveny jsou zde části krojů z 18. - 19. století. Unikátní je dochovaný mužský kabát ze sukna. V místnosti lze vidět zvyky a tradice zdejšího obyvatelstva. V Horažďovicích měli své místo i Židé, kteří ve městě měli synagogu. Za druhé světové války byla synagoga zbourána a židovská komunita odeslána do koncentračních táborů. Zde jsou vystaveny např. zachované části synagogy a dokumenty po obětech. V expozici jsou také umístěny vitríny s informacemi a ukázkami perlorodek, jejich chovu a práci s nimi, o rýžování zlata, o horažďovickém pivovaru a lihovině Münzovka (hovorově Mincovka) známé široko daleko, jejímiž patrony byli bratři Münzové. Mnoho znalců se po jejich smrti snažilo nalézt recept na tento nápoj, ovšem ten zůstal nadále utajen.. Poslední místnost je sestavena do podoby zámeckého pokoje. Skládá se z původního nábytku z 18. století. (33)

Galerie Califfa

Tato galerie je zaměřena na výstavy mezinárodního a regionálního umění. Součástí je obchůdek s rukodělnými výrobky šumavských umělců a řemeslníků.

Cílem je představovat méně známé umělce z celého světa. O založení se zasloužila roku 2007 americká výtvarnice Barbara Benish. (22)

Volnočasový klub DOK(ořán), Dům dětí a mládeže

Klub DOK slouží pro mládež od 9 do 26 let. Centrum bylo založeno za účelem zabavení mládeže, aby nepropadla dnešnímu „počítačovému světu“, popřípadě „nevysedávala po hospodách“ nebo v ulicích apod. Klub se nachází v budově zámku a je zcela zdarma a volně přístupný. Je to místo pro setkávání se s přáteli a pro získání nových. Nabízí různé akce (kurzy, přednášky, setkání aj.) a poskytuje služby pro sociálně znevýhodněné v podobě internetu apod.

Dům dětí a mládeže pod záštitou města Horažďovice nabízí celou řadu zájmových kroužků od sportovních činností (plavání, stolní tenis, tanec, spinning, horolezectví, nohejbal, lyžařská škola) po vzdělávací programy (jazykové kurzy, návštěvy místní přírodovědné stanice, kurzy vaření), umělecké činnosti (hudební kurzy, keramická dílna, počítačové kurzy, výtvarná výchova) aj. Pořádá také letní tábory v přírodě.

Solná jeskyně Sulanka

Jeskyně se nachází v areálu bývalých kasáren u klášterního kostela Panny Marie. Tato jeskyně byla postavena z přírodních materiálů, vybrané vysokojakostní soli a dalších prvků, které se postupnou ionizací uvolňují do vzduchu a posléze jsou vdechovány do plic. Tyto prvky blahodárně působí proti různým onemocněním, jako jsou nemoci horních a dolních dýchacích cest, nemoci štítné žlázy, srdeční onemocnění, dermatologické nemoci aj. Kromě toho mají i kosmetické účinky, neboť čistí a vyhlazují pleť a jsou vhodné pro relaxaci a odpočinek. (42)

5.1.2.3 Společenské akce

Slavnosti Kaše

Každoročně poslední červnovou sobotu se konají v Horažďovicích tzv. Slavnosti Kaše, při kterých se Mírové náměstí promění v dobový řemeslný trh. O zábavu a dobovou autentičnost se zde starají skupiny historického šermu a středověké

hudby, jsou zde organizovány historické atrakce pro děti, konají se soutěže o nejlepší uvařenou kaši, největšího „jedlíka“ kaše, nebo také kašová bitva. Kromě tohoto se zde odehrávají také divadelní a loutková představení pro děti i dospělé a koncerty. Svůj název, Slavnosti Kaše, si tato akce zasloužila díky historické události z července roku 1307, kdy zde zemřel Rudolf I. Habsburský zvaný Kaše.

Projekt Návrat k tradicím

Jedna místnost horažďovického muzea je uzpůsobena pro uskutečnění projektu Návrat k tradicím. Zde je možné poslechnout si přednášky zkušených průvodců o historii a vývoji oděvu, o výrobě ze dřeva apod. Návštěvníky čeká nejen teorie. Mohou si veškerou práci našich předků vyzkoušet, např. kramplování, předení na kolovrátku, tkaní na tkalcovském stavu s žakárovým nástavcem, paličkování krajek s ukázkami nejrozličnějších vzorů anebo ruční zpracování dřeva na stoličce zvané „dědek“, kde se návštěvníci seznámí s prací se dřevem a mají možnost vyrobit si vlastní dřevěnou lžičku. Tato dílna je v provozu necelé dva roky.

Tradice

Je známo, že na venkově se tradice a zvyky udržují ve větším množství než ve městech. Důvodem je anonymita mezi obyvateli měst, uspěchanost a jiné příčiny. Na venkově ve vybrané oblasti se stále udržují tradiční akce jakými jsou např. masopust, stavění májky, činnost divadelních ochotnických souborů, tradiční poutě, posvícení a jiné akce, které pořádají jednotlivá obecní sdružení nebo sama obec.

Každoročně dne 30. dubna se koná **stavění májky**. Mnozí tento den znají pod názvem „pálení čarodějnic“, především ve východní části České republiky. Tento den je spojen s oslavou probuzení jara a celá zábava kolem stavění májky má společenský charakter. Májky se tradičně staví na návších vesnic, lze se s tímto setkat i v menších městech, kde se jedná ovšem ve většině případech pouze o soukromou událost jednotlivců. Májka, jejíž zdobené v minulosti měly na starosti mladé svobodné čisté dívky, se staví v odpoledních hodinách. V dnešním světě nejrozličnějších technologií upadá ruční způsob stavění, ovšem ve většině obcí Klatovska tento zvyk stále přetrvává. Od doby, kdy byla májka postavena až do druhého dne, musí být hlídána,

neboť zvykem bývá, že chlapci z vedlejších vesnic se ji pokoušejí ukrást. V případě, že se podaří májku porazit, je obec zastuděna. Naopak pyšnit se může obec, jenž ji dokáže uhlídat a ta, jejíž máj je nejvyšší.

Období **masopustu** bylo v minulosti od oslavy Tří králů do Popeleční středy. Po tomto období podle křesťanského kalendáře přichází 40denní doba půstu, která končí Velikonocemi. Toto maškarní veselí se na většině místech odehrává poslední sobotu před popeleční středou, poslední víkend veselí a radosti. Obcí prochází průvod masek od domu k domu. Tradičními maskami jsou kapela, ženich a nevěsta a výběrčí daní. Výběrčí daní má na starosti kasu, do níž mu lidé mohou přispět penězi, alkoholickými či nealkoholickými nápoji nebo tradičními masopustními koblihami. Těmito dary jsou po dobu průvodu všechny masky pohoštěny.

Tradiční událostí byla odedávna činnost **ochotnických divadel**. V Břežanech se dodnes udržuje tradice ochotnického divadla, které každé léto několikrát vystupuje v přírodním amfiteátru nedaleko obce, U Skály. Divadelní ochotnický spolek poprvé vystoupil v roce 1910 s hrou Zlý duch Lumpácivagabundus aneb Lutrácký trojlístek. Na svém kontě má přes padesát her, mezi něž patří i velmi známé a uznávané hry Lucerna, Sluha dvou pánů a další. Kromě svého domovského areálu U Skály vystupuje spolek také v kulturních zařízeních blízkých i vzdálenějších obcí a měst, mezi něž patří i Plzeňská divadla. Ochotnické divadlo existovalo také v Malém Boru, kde bylo založeno již v roce 1892, ovšem po několika přestávkách nakonec v 90. letech 20. století zcela zaniklo.

V obci Malý Bor se každý rok koná tradiční „**Silvestrovská naháňka**“, kterou pořádá místní myslivecké sdružení, jenž je jakousi oslavou úspěšného loveckého roku. Účastní se jí veřejnost bez povinnosti vlastnit jakékoli lovecké oprávnění, neboť zde vystupují jako honci.

5.2 Analýza složek sekundární nabídky

5.2.1 Ubytovací zařízení

V Horažďovicích funguje celkem 10 ubytovacích zařízení, z toho dva hotely, dva penziony, jeden apartmán, jedna ubytovna, dvě ubytování v soukromí a jedno

ubytování ve zdejších domově mládeže. Podél řeky Otavy se vyskytuje několik kempů, nejbližše městu Horažďovice je kemp, resp. vodácké tábořiště ve Velkých Hydčicích a v Žichovicích.

Hotel Prácheň se nachází nedaleko centra Horažďovic, při hlavním tahu Plzeň – České Budějovice u odbočky na centrum. Vlakové a autobusové nádraží je vzdáleno cca 300 m. Ubytování je v moderně zařízených pokojích. Parkoviště umístěné za hotelem a internet na pokojích je pro hosty zdarma. (23)

Možnost ubytování nabízí i hotel Zlatý Jelen. Nachází se na Mírovém náměstí v Horažďovicích a má vlastní parkoviště pro své hosty. Pokoje jsou vybaveny sprchovým koutem, televizí a internetem. Tři pokoje jsou umístěné v podkroví s výhledem na historické náměstí a okolí Horažďovic. Možnost slevy lze uplatnit při ubytování více než 10 osob. (24)

Penzion Houba se nachází v Horažďovicích blízko řeky Otavy. Vlastní soukromé uzavřené parkoviště, velkou zahradu s dětským koutkem a hřiště na míčové hry. Během letních měsíců je otevřena stodola s barem a grilem. Součástí penzionu je Bowling centrum a bar, kde je možnost bezdrátového připojení k internetu zdarma. Vnitřní prostory baru a Bowling centra jsou přizpůsobeny ke konání různých firemních akcí, oslav apod. (36)

Penzion U Bílé růže je kulturní památkou, neboť se nachází v městské památkové zóně Horažďovic asi 30 metrů od Mírového náměstí. K ubytování je určeno první patro, všechny pokoje jsou vybaveny vlastním WC, sprchovým koutem a televizí. Jeden pokoj je bezbariérový. (37)

Apartmán U Branky se nachází v obytné zóně blízko horažďovického náměstí. Součástí je obývací pokoj s televizí, satelitem a internetem, ložnice, koupelna a zařízená kuchyň. Parkování je poskytnuto v ulici před domem. (18) Ve městě je možnost ubytování v soukromí, jenž poskytuje pan Václav Citterbart v Blatenské ulici a dále v ulici Zářečské, jenž vlastní paní Marie Mihalová. Ubytovat se je možné i v budově místní střední školy, jenž poskytuje 50 lůžek na víkendy a prázdniny.

Nejen pro zájemce o vodní turistiku jsou určeny kempy podél řeky Otavy. Jedním z nich je kemp ve Velkých Hydčicích, který je v provozu od 1. 5. do 1. 9.

Kromě základních služeb nabízí víceúčelové hřiště ke sportovnímu vyžití, půjčovnu sportovních potřeb, stánek s občerstvením, úschovnu lodí a kol. V tomto prostoru funguje bezbariérový přístup. (28) Dalším tábořištěm u břehu řeky Otavy je kemp Žichovice. Vzhledem ke klidnému toku řeky v tomto úseku jsou zde umožňovány výukové lekce vodáckého sportu. U obou zmíněných kempů jsou zajištěny přípojky pro obytné přívěsy. (29)

Tabulka č. 1: Ubytovací zařízení

ubytovací zařízení	adresa	počet pokojů	typ pokojů	cena (Kč) osoba/noc	
				bez snídaně	se snídaní
Zlatý Jelen	Horažďovice, Mírové náměstí 18	17	1 - 4 lůžkové	300,-	380,-
Prácheň	Horažďovice, Strakonická 152	16	1 - 3 lůžkové	---	550 - 1200,-
			apartmán	---	1200,-
			rodinný	---	1400,-
Houba	Horažďovice, Komenského 650	9	1 - 4 lůžkové	290,-	350,-
			apartmán	290,-	350,-
			bungalov	290,-	350,-
U Bílé růže	Horažďovice, Hradební 65	5	2lůžkový	630,-	830,-
Apartment U Branky	Horažďovice, Podbranská 57		apartmán	500,-	---

5.2.2 Stravovací zařízení

Ve městě se nachází 10 stravovacích zařízení. Jde o restaurace, pizzerie, hostince, cukrárny či kavárny.

Hotel Prácheň není pouze ubytovací zařízení, zahrnuje také restauraci, kavárnu a společenský sál. V restauraci (Pizzeria Casa Verde) je hostům nabízena pravá italská pizza z pece a jiné italské speciality. Má oddělené místnosti – kuřácké a nekuřácké. Společenský sál je nově zrekonstruovaný objekt bývalého kina v secesním stylu a slouží k pořádání svateb, školení, obchodních jednání, kulturních akcí, firemních setkání, rautů atd. (23)

Stravovací služby poskytuje také hotel Zlatý Jelen. V restauraci je k dispozici malý salónek. Kromě hotových jídel a minutek servírují i pizzu a kompletní italskou kuchyni, každý víkend je připravována specialita ze světové kuchyně. Do letního provozu je zahrnuta terasa. Restaurace je vhodným prostorem pro pořádání svateb,

oslav a jiných společenských setkání. V budově se nachází bar Zlat'ák – sázková kancelář Fortuna, a.s. (24)

Penzion U Bílé růže taktéž poskytuje stravovací služby, v letních měsících je možnost stravování i na letní terase v kamenných hradbách. Hostinec je rozčleněn na restauraci, jeden salonek a karetní koutek. Moderně vybavená kuchyně má kapacitu minimálně 100 jídel. (37)

Pizzeria V Zámku nabízí všechny druhy jídel italské kuchyně, včetně rozvozu po Horažďovicích (zdarma) a okolí. Poskytuje také cateringové služby v zámeckém salonku. Zajišťuje rauty, recepcce, firemní párty, bankety, koktejly, konference nebo svatební hostiny. V letním období je možnost pořádání těchto akcí na uzavřeném malém zámeckém nádvoří. Tato restaurace funguje také v místním nedalekém aquaparku (Restaurace Na Bazénu). (41)

Restaurace U Hlaváčků se nachází blízko zámku u hlavní silnice. Je zde možnost pořádání oslav, firemních akcí, svatebních hostin apod. přímo v restauraci nebo v salonku. V letních měsících je otevřena zahrádka před restaurací. K dispozici je velké parkoviště. (40)

V hostinci Na Zářechí nabízí českou i mezinárodní kuchyni. Vlastní i malý salónek, ve kterém se pořádají oslavy, hostiny a jiné akce. Na autobusovém a vlakovém nádraží sídlí restaurace Na Růžku, která nabízí teplá i studená jídla a alkoholické i nealkoholické nápoje.

Kromě restaurací jsou v Horažďovicích i cukrárny, kavárny a vinárna. **Vinárna Pod Věží** je umístěna v bývalém hradním sklepení, nad nímž byl vystavěn zámek. V letních měsících je otevřena letní terasa do zámeckého parku, tzv. parkánu. Vinárna je rozdělena na dvě části – hospodu a nekuřácký salonek. Obě místnosti je možné si pronajmout k obchodním jednání, oslavám, svatbám apod. (46) **Zámecká cukrárna** je umístěna na Mírovém náměstí, je součástí zámku. Jde o prodej i výrobu měkké cukrařiny. Nabízí k prodeji zákusky, dia zákusky, dorty, svatební dorty aj. V letních měsících je k dispozici terasa. Na výjezdu z Horažďovic směrem na Plzeň je **kavárna a cukrárna Café Čokoláda**, kde pořádají i různé party a vystoupení. (27)

Tabulka č. 2: Stravovací zařízení

stravovací zařízení	adresa	kategorie	počet míst k sezení		nekuřácké prostory
			interiér	terasa	
Zlatý Jelen	Horažďovice, Mírové náměstí 18	restaurace	70	60	ANO
Prácheň	Horažďovice, Strakonická 152	restaurace, pizzeria	70	---	ANO
U Bílé růže	Horažďovice, Hradební 65	hostinec	56	62	ANO
U Hlaváčků	Horažďovice, Strakonická 186	restaurace	70	50	ANO
V Zámku	Horažďovice, Zámek 11	pizzeria	58	32	ANO
Na Zářečí	Horažďovice, Zářečská 609	hostinec	63	---	ANO
Na Růžku	Horažďovice, Tyršova 353	restaurace	32	---	NE
Pod Věží	Horažďovice	vinárna	58	48	ANO
Zámecká cukrárna	Horažďovice, Mírové náměstí 11	cukrárna	---	15	ANO
Caffé Čokoláda	Horažďovice, Plzeňská 1070	kavárna	30	35	ANO

5.2.3 Turistická infrastruktura

Součástí turistické infrastruktury jsou především cestovní kanceláře, cestovní agentury, informační centra aj.

V Horažďovicích je informační centrum umístěno v budově hotelu Prácheň. Toto regionální informační a mapové turistické centrum poskytuje placené i neplacené služby cestovního ruchu. Jedná se o prodej turistických, lyžařských, cyklistických, rybářských, nástěnných a vodáckých map, speciálních autoatlasů a knižních průvodců, transfer peněz, zprostředkovaný prodej letenek (i nízkonákladových) a lodních lístků, autobusových jízdenek po Evropě. Informační centrum je současně i cestovní kancelář (CK Ciao), proto vytváří a prodává tuzemské i zahraniční zájezdy, turistické balíčky apod. K prodeji jsou určeny i turistické známky a pohledy. Informační centrum má otevřeno mimo sezónu od pondělí do pátku mezi 9 a 17 hodinou, v sezóně navíc v sobotu od 9 do 15 hodin. (43)

6 Marketingové šetření u návštěvníků a místních podnikatelských subjektů

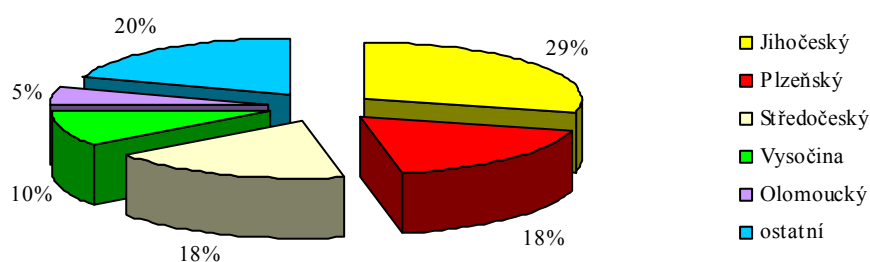
Proběhla dvě marketingová šetření, a to u návštěvníků a u místních podnikatelských subjektů. U návštěvníků byla použita forma dotazníkového šetření, v druhém případě šlo o řízený rozhovor.

6.1 Marketingové šetření u návštěvníků

Marketingové šetření bylo provedeno v období červen až září 2010 ve městě Horažďovice a jeho blízkého okolí. K vyplnění bylo poskytnuto 120 dotazníků, avšak ne všechny splnily potřebná kritéria, neboť respondenti v mnoha dotaznících neodpověděli na všechny otázky, které byly zásadní pro zhotovení výsledků marketingového šetření. Z tohoto důvodu nebylo možné dané dotazníky do zpracování výsledků zahrnout. Na otázky odpovídali návštěvníci, kteří se v dané oblasti právě nacházeli. Dotazník obsahuje 20 otázek, na základě kterých se dali návštěvníci segmentovat z hlediska pohlaví, věku či vzdělání, a díky kterým šly posoudit jejich přání a požadavky, spokojenost s danou oblastí apod.

Otázka č. 1: *Odkud přicházíte?*

Graf č. 1: Místo bydliště

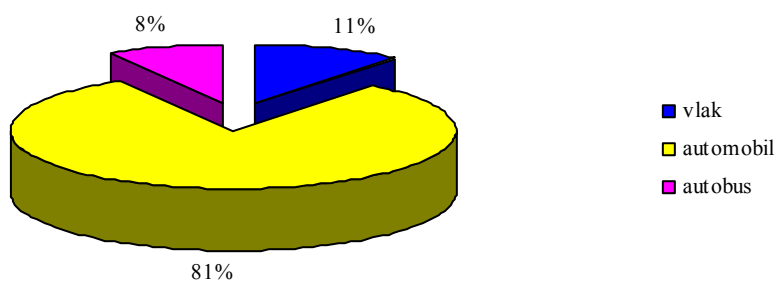

Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce dotázaných, jenž navštívili řešené území v období, kdy probíhalo marketingové šetření, bylo z Jihočeského, Středočeského a Plzeňského kraje. Tyto tři kraje spolu sousedí. Daná oblast spadá pod Plzeňský kraj a je přímo na hranici s krajem Jihočeským. Návštěvníci, jenž přijeli z těchto krajů, jsou nejčastějšími návštěvníky z důvodu krátké vzdálenosti ze svého bydliště.

Otázka č. 2: *Jakým druhem dopravy jste přicestoval/-a?*

Graf č. 2: Druhy dopravních prostředků

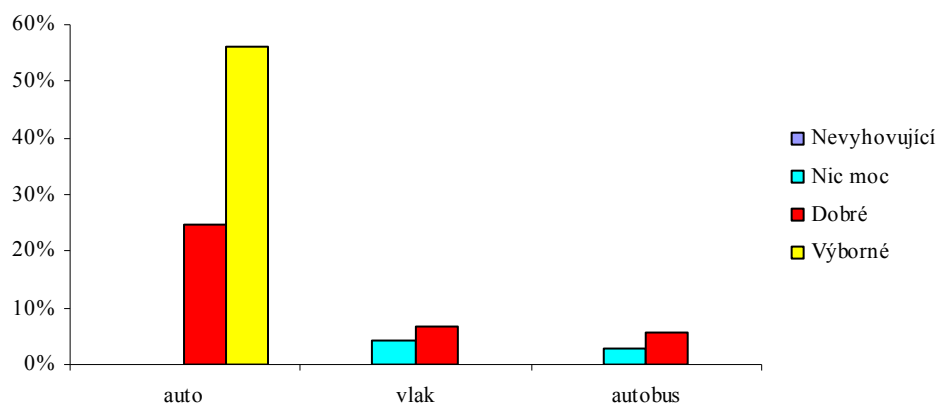

Zdroj: vlastní šetření

Nejčastěji dotázaní návštěvníci přijížděli automobily. Je to nejpohodlnější způsob dopravy především z důvodu časové nezávislosti. Někteří využili i cestování vlakem či autobusem.

Otázka č. 3: *Jak hodnotíte tento způsob přepravy?*

Graf č. 3: Vyhodnocení způsobu přepravy

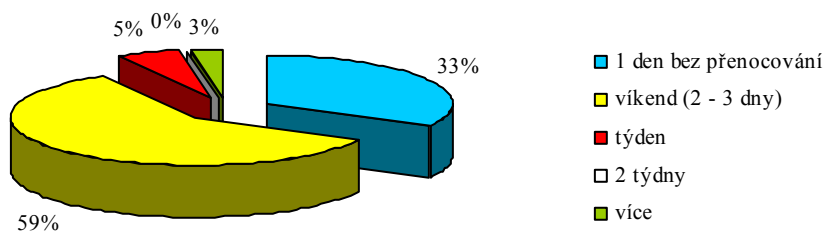

Zdroj: vlastní šetření

Z předchozího grafu je zřejmé, že nejvíce návštěvníků přicestovalo autem. Tento způsob dopravy se velké většině z nich jeví jako výborný, neboť nejsou omezeni časem odjezdu, popř. příjezdu a dostanou se přímo do místa cíle jejich cesty. Někteří využili vlakovou nebo autobusovou dopravu. Tyto způsoby dopravy nikdo nepovažuje za výborné, například z důvodu nepohodlí (autobus) nebo kvůli předražení jízdních dokladů (vlak).

Otázka č. 4: *Na jak dlouhou dobu cestujete?*

Graf č. 4: Nejčastější délka pobytu

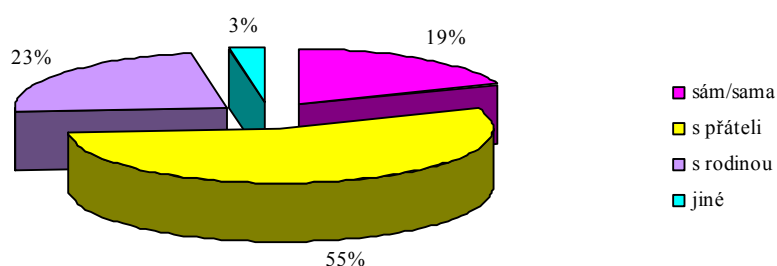

Zdroj: vlastní šetření

Respondenti přicestovali nejčastěji na víkend, popřípadě 2 až 3 dny. Víkend je považován za nejvhodnější dobu pro konání výletů, návštěvu známých a příbuzných, turistiku. Někteří dotázaní přicestovali na více než dva týdny, jednalo se o chalupáře.

Otázka č. 5: *Přicestoval/-a jste:*

Graf č. 5: Doprovod návštěvníka

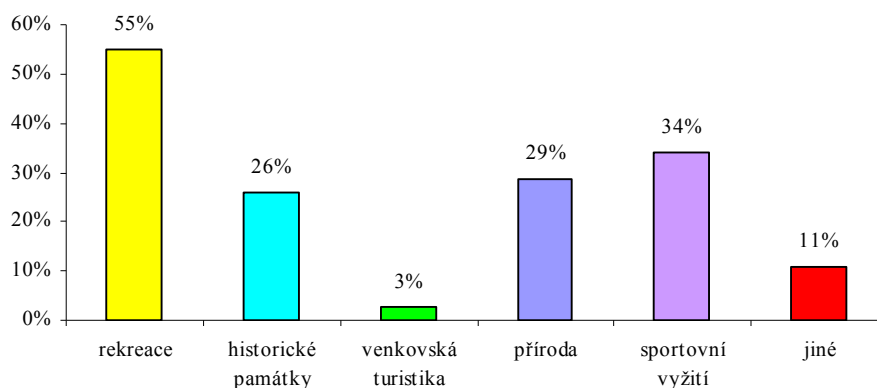

Zdroj: vlastní šetření

Největší procento respondentů přijelo do oblasti Horažďovic a okolí se svými přáteli. Jednalo se především o návštěvníky věkové kategorie 19 – 30 let. Tři procenta respondentů přicestovala s partnerem anebo v rámci školního výletu.

Otázka č. 6: *Za jakým účelem jste přicestoval/-a?*

Graf č. 6: Účel cesty

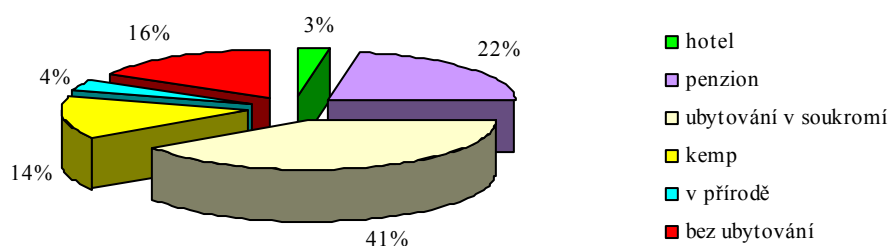

Zdroj: vlastní šetření

U této otázky mohli dotázaní návštěvníci zaškrtnout více odpovědí uvedených v nabídce. Nejčastějším důvodem k návštěvě oblasti byla rekreace. Řešené území je vhodné pro rekreaci z důvodu příjemného prostředí maloměsta a venkova. S tím souvisí příroda vhodná pro pěší turistiku. Za tímto účelem přicestovalo 29% respondentů. Lze zde i aktivně sportovat. S tímto záměrem dorazilo do oblasti 34% respondentů. Nachází se zde několik zařízení sloužících ke sportování. Do sportovního vyžití, jenž zaškrtnuli dotázaní návštěvníci, lze zahrnout i vodáctví, cyklistiku aj. Ani historické památky nebyly opomenuty. Na řešeném území se nachází mnoho těchto atraktivit a celkem 26% respondentů přicestovalo za účelem jejich návštěvy a vzdělávání se. Z grafu lze vyčíst, že jen nepatrná část navštívila oblast z důvodu venkovské turistiky. Dá se předpokládat, že o tomto druhu cestovního ruchu nemají návštěvníci řešeného území dostatek informací, proto se ho neúčastní. 11% respondentů označilo odpověď „jiné“. Jednalo se o návštěvu rodiny nebo přátel, o návštěvu z důvodu pozvání na slavnostní akce, z důvodu nákupů nebo letního pobytu na chalupě.

Otázka č. 7: *Jaký způsob ubytování zde využíváte?*

Graf č. 7: Ubytování

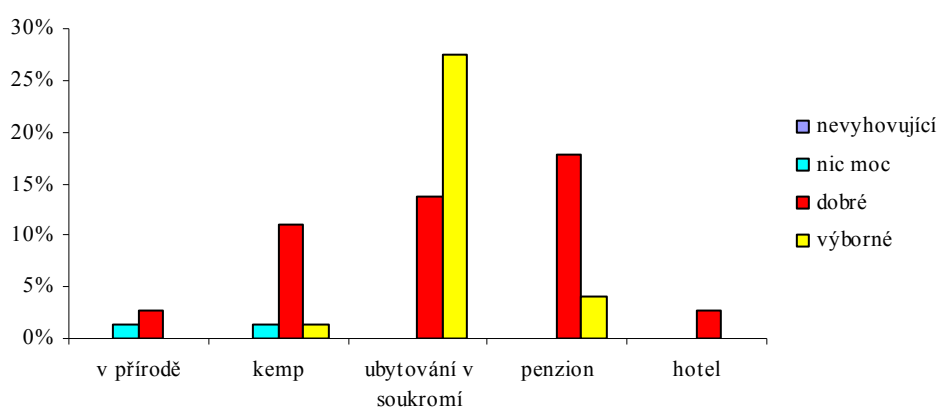
Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce z dotázaných (41%) využilo ubytování v soukromí, ve většině případů se jednalo o přespání u známých, příbuzných nebo na chalupě. Toto ubytování je

nejvíce užíváno také proto, že se jedná o nejlevnější možnost ubytování. Nejméně turistů se ubytovalo v hotelu (3%), či nocovalo ve volné přírodě ve stanu, popřípadě pod širým nebem (4%). Někteří návštěvníci se rozhodli pro pobyt v penzionu, anebo v kempech, jenž se hojně vyskytují podél řeky, popř. u turisticky známých rybníků této oblasti. Ubytování nevyužilo 16% návštěvníků.

Otázka č. 8: *Jak hodnotíte tento způsob ubytování?*

Graf č. 8: Vyhodnocení způsobu ubytování

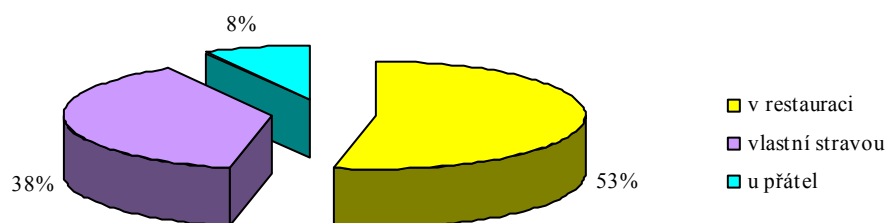

Zdroj: vlastní šetření

V předchozím grafu bylo jednoznačné, že nejvíce využívaný způsob je pro návštěvníky ubytování v soukromí. Nadpoloviční většina, jenž využila tuto formu ubytování, jej ohodnotila nejvyšším stupněm, „výborný“. Důvodem je pravděpodobně pohodlí, domácí prostředí a klid pro odpočinek, na rozdíl od hotelů nebo penzionů. Dle hodnocení je zřejmé, že ubytování v kempech podél řeky, popřípadě u rybníků sloužících k rekreaci, je poměrně na úrovni, většina dotázaných návštěvníků s poskytovanými službami byla spokojena. Ani jedna možnost ubytování nebyla hodnocena jako „nevyhovující“, dá se počítat s tím, že místní podnikatelské subjekty poskytující ubytovací služby, jsou u návštěvníků oblíbeny.

Otázka č. 9: *Stravoval/-a jste se:*

Graf č. 9: Stravování

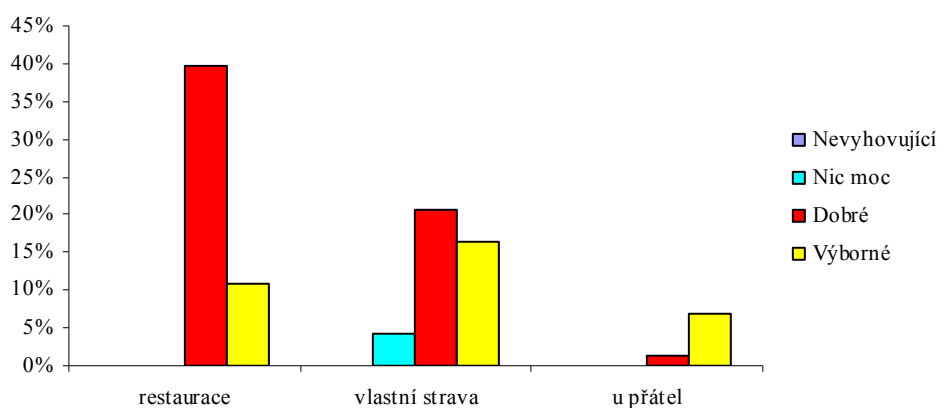

Zdroj: vlastní šetření

Stravování v restauraci využila většina z dotázaných. V řešené oblasti se nachází několik podnikatelských subjektů, jenž poskytují jak ubytovací, tak stravovací služby, proto je tato forma stravování pro ubytované v hotelích nejjednodušší, v určitých případech i levnější. Vlastní stravu zvolili respondenti ubytovaní především v kempech nebo v penzionu, nebo ti, kteří nevyužili žádný způsob ubytování a přicestovali do této oblasti pouze na jeden den.

Otázka č. 10: *Jak hodnotíte tento způsob stravování?*

Graf č. 10: Vyhodnocení způsobu stravování

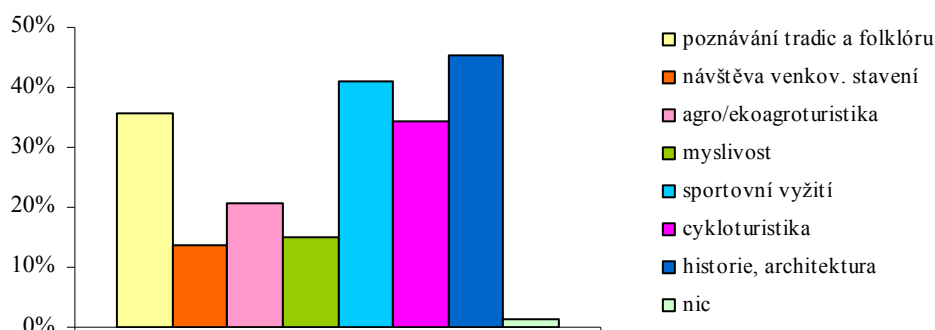

Zdroj: vlastní šetření

Respondenti, jenž využili stravování v restauraci, jej hodnotí především jako dobré, někdy i výborné. Stravování je nejpohodlnější, neboť zákazník těchto zařízení nemusí vynakládat mnoho času a úsilí na výrobu, stejně jako stravování u přátel. Dá se předpokládat, že výborné hodnocení dostalo stravování u přátel proto, že se jednalo o domácí kuchyni, např. z domácích surovin apod. Nikdo z respondentů neohodnotil využitý způsob stravování jako nevyhovující, z čehož plyne, že byli spokojeni.

Otázka č. 11: *Co by Vás z hlediska venkovské turistiky nejvíce zajímalo?*

Graf č. 11: Zajímavosti venkovské turistiky

Zdroj: vlastní šetření

U této otázky měli respondenti možnost zaškrtnout více než jednu odpověď. Nejvíce dotázaných návštěvníků oblasti by zajímaly zdejší historické památky, historie oblasti a její architektura. Oblast je vcelku bohatá na tyto atraktivy, proto by bylo dobré vyhovět přání návštěvníků a nalákat je na zajímavosti, jenž řešené území nabízí. Nemalé procento dotázaných by zajímalo poznávání tradic a folklóru, jenž je rozvinuté jak na venkově, tak i v Horažďovicích, i přesto, že se jedná o město. S tím souvisí i návštěva venkovských stavení a agroturistika, popřípadě ekoagroturistika. V obcích je k vidění lidová architektura, tzv. selské baroko. Co se týče agroturistiky, tento druh cestovního ruchu bohužel v této oblasti zatím neexistuje. Jedná se pouze o menší obydlí, jejichž majitelé chovají pouze jeden nebo dva druhy zvířat pro soukromé účely. V okolních obcích se nachází myslivecká sdružení, jenž na své akce

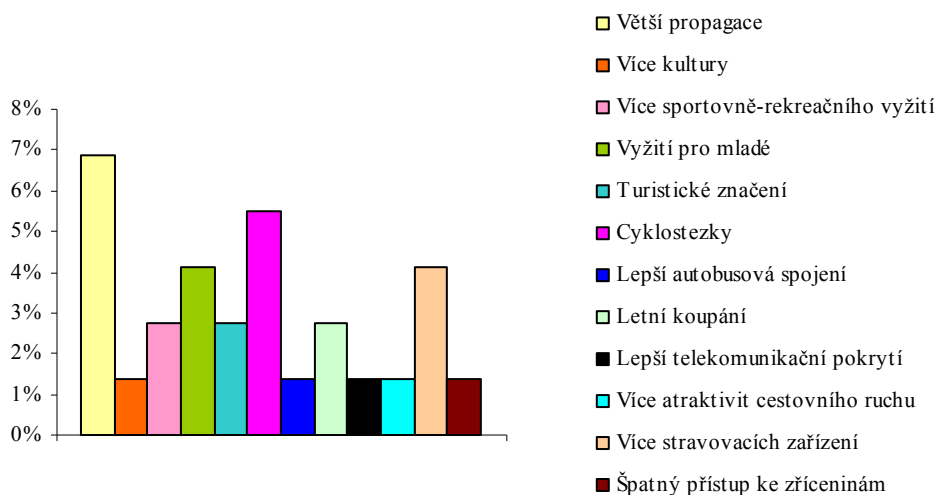
zvou ročně stovky lovců a přátel myslivosti z celé republiky. 15 % dotázaných by chtělo tento druh cestovního ruchu v této oblasti lépe poznat, ať už se jedná o lovecký či myslivecký cestovní ruch. Velké procento respondentů by rádo zavítalo do řešené oblasti z důvodu sportovního vyžití a cykloturistiky.

Otázka č. 12: *Využili jste v této oblasti některou z těchto zajímavostí?*

U této otázky měli respondenti možnost zaškrtnout pouze odpovědi ano nebo ne. V případě, že odpověděli „ano“, bylo možné v dotazníku dopsat konkrétní zajímavost, kterou navštívili, resp. které se po dobu pobytu nebo výletu v oblasti věnovali. Nikdo z respondentů však tuto možnost nevyužil, proto z této otázky nelze dostatečně vyčíst, jaká zajímavost byla pro oslovené návštěvníky nejatraktivnější. Z odpovědí se zjistilo pouze to, že 42% respondentů navštívilo některou z uvedených zajímavostí a zbylých 58% tuto možnost nevyužilo.

Otázka č. 13: *Co Vám chybí, co byste změnili?*

Graf č. 13: Návrhy návštěvníků o změnách

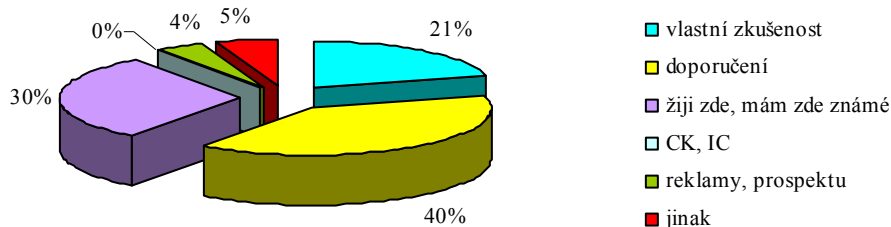
Zdroj: vlastní šetření

V tomto případě šlo o otázku otevřenou volnou, respondenti měli absolutní volnost ve svých odpovědích. V grafu nejsou zaneseny odpovědi těch, kterým v oblasti nic nechybí. Jednalo se o 64% všech dotázaných. Díky této otázce se zjistilo

mnoho problémů, které řešené území obsahuje. Jde například o nedostatečnou propagaci oblasti, o problémy týkajících se turistického značení a cyklostezek, respondentům chyběla možnost úschovy kol v ubytovacích zařízeních. Rádi by uvítali větší propojenost významných míst pomocí cyklostezek. Především mladým lidem chybělo více zábavných akcí, zábavných večerů. Respondenti v rámci stravovacích služeb uvítají nonstop obchody, neboť v dané oblasti se žádný nenachází. Jeden respondent si stěžoval na špatné telekomunikační pokrytí. V oblasti je několik vysílačů, ovšem vzhledem ke kopcovité krajině nedosáhne signál do obcí, které jsou v nižších polohách. Ostatní dotázaní vyžadovali více kultury, například různé koncerty, letní kino, a dále více obchodů. V odpovědích se objevily i názory na sportovně-rekreační vyžití, kdy jsou respondenti přesvědčeni, že je jich v řešeném území nedostatek. Stěžovali si na špatný přístup ke zříceninám s tím, že není snaha pro obnovu. Dotázaní návštěvníci by přijali více stravovacích zařízení. Tento problém však není zcela relevantní, neboť na tak malé město včetně jeho okolí se zde nachází dostatek těchto zařízení, které si hodně konkurují. Stejně tak názor na nedostatečné letní koupání. V oblasti se nachází rekreační rybníky a řeka Otava, jenž slouží právě k letnímu koupání. V Horažďovicích u řeky se nachází aquapark, který v letních měsících má otevřenou venkovní terasu. Další názor, který není opodstatněný, je zlepšit spojení mezi obcemi. V současné době jsou všechny obce propojeny autobusovými spoji v pravidelných a poměrně častých intervalech i pro obce, které neleží na hlavních tazích. Poslední připomínkou je nedostatek atraktivit cestovního ruchu. Toto téma souvisí s propagací, neboť v oblasti je dosti zajímavostí, jen jsou nedostatečně propagovány.

Otázka č. 14: *Na základě čeho jste se rozhodl/-a pro návštěvu oblasti?*

Graf č. 14: Doporučení návštěvy řešeného území

Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce dotázaných návštěvníků přicestovalo na základě doporučení známých či příbuzných, neboť právě zkušenosti přátel a rodiny jsou nejúčinnější pro rozhodování. Značná část dotázaných přijela do dané oblasti za svými známými nebo zde žijí, respektive vlastní zde chatu, chalupu. Z vlastní zkušenosti přicestovalo 21% respondentů. Tito návštěvníci jsou pro oblast velice důležití, neboť je zřejmé, že je zde něco zaujalo, že se zde cítí dobře a proto se na ono místo vracují. Ani jeden dotázaný návštěvník nevyužil služeb cestovních kanceláří nebo informačních center jako doporučení pro návštěvu oblasti, patrně kvůli nedostatku informací v takovýchto institucích mimo řešené území. Vzhledem k nově zavedeným akcím ve městě se někteří respondenti dozvěděli o oblasti z reklamy a dalších reklamních materiálů. Ostatní dotázaní na toto území přicestovali na základě konání školních výletů, svatby nebo například pozvání mysliveckých sdružení.

Otázka č. 15: *Navštívil/-a jste Informační centrum v Horažďovicích?*

Informační centrum navštívilo 22% respondentů. Dá se předpokládat, že se jednalo o návštěvníky, kteří do oblasti přicestovali v rámci poznávání oblasti a rekreace. Informační centrum se nachází na strategickém místě blízko vjezdu na Mírové náměstí a je dobře viditelné. Zbýlých 78% respondentů informační centrum

nenavštívilo. Buďto měli dostatek informací o oblasti nebo neměli zájem o poznávání nejen města a jeho okolí.

Otázka č. 16: *Byl/-a jste spokojen/-a se službami v informačním centru?*

Všech 22% respondentů, kteří informační centrum v Horažďovicích navštívili, byli s poskytovanými službami zcela spokojeni. Místní informační centrum nabízí hned několik placených i neplacených služeb, které mohl každý návštěvník využít.

Otázka č. 17: *Doporučil/-a byste návštěvu Horažďovic a okolních obcí známým?*

Návštěvu řešeného území by doporučilo 95% respondentů. Je to známka toho, že jejich návštěva, popřípadě pobyt v oblasti, byl pro ně příjemně stráveným časem. Tato oblast je díky těmto návštěvníkům dále propagována, aniž by šlo o informace poskytované informačními centry nebo pomocí reklam.

Otázky č. 18, 19, 20: *Věk, pohlaví, dosažené vzdělání*

Na otázky odpověděli především turisté ve věku od 19 do 30 let, z 12% i ve věkové skupině 31 – 45 let. Mladší 18 let byl jeden respondent, a to v rámci již zmíněného školního výletu. Ve věku 46 – 60 let navštívilo oblast 7% respondentů a šedesátiletých a více přicestovaly 4% dotázaných. Oblast navštěvují ženy i muži s nepatrným procentuelním rozdílem, se středoškolským i vysokoškolským vzděláním, se základním vzděláním navštívilo oblast 1% dotázaných turistů.

6.2 Marketingové šetření u místních podnikatelských subjektů

Marketingové šetření bylo prováděno od června do září 2010 u podnikatelských subjektů poskytujících ubytovací služby v Horažďovicích. V kapitole analyzující sekundární nabídku bylo uvedeno, že v Horažďovicích se nachází 11 ubytovacích zařízení. Marketingové šetření bylo zhotoveno formou řízeného rozhovoru, kdy bylo položeno 7 otázek, na které odpovídali provozovatelé hotelu Prácheň, hotelu Zlatý Jelen, penzionu U Bílé růže, penzionu Houba a kempů.

Otázka č. 1: *Na kolik nocí nejčastěji poskytujete ubytování?*

Vodácká tábořiště jsou nejčastěji užívána na jedno přenocování. Tyto kempy užívají především účastníci vodní turistiky, jenž se zde ubytují na noc a druhý den pokračují ve své trase. Hotely poskytují ubytování převážně na jednu až dvě noci nebo víkend, penziony taktéž.

Otázka č. 2: *Jaký segment návštěvníků se nejčastěji ubytovává ve Vašem ubytovacím zařízení?*

V kempech se nejčastěji ubytovávají rodiny s dětmi a mladí lidé vyhledávající sportovně-rekreační vyžití. Hotely využívají zejména jednotlivci nebo v případě příjezdu zájezdu je zde ubytována celá skupina. Penziony si vybírají rodiny s dětmi, neboť tato zařízení jsou v dané oblasti na rozdíl od hotelů přizpůsobena k jejich ubytování.

Otázka č. 3: *Poskytujete stravovací služby?*

Stravovací služby poskytuje 5 ubytovacích zařízení. Jediným, kdo tyto služby neposkytuje, je penzion Houba, pokud pomineme fakt, že v letních měsících je otevřena stodola s barem a grilem.

Otázka č. 4: *Spolupracujete s Informačním centrem v Horažďovicích?*

U této otázky odpověděli tři dotázaní poskytovatelé ubytovacích služeb „ano“. Spolupracují na základě propagace. Informační centrum vystavuje letáky těchto ubytovacích zařízení, poskytuje návštěvníkům informace a nabízí jim ubytovací služby těchto subjektů. Zbýlé tři podnikatelské subjekty odpověděly „ne“.

Otázka č. 5: *Poskytujete svým hostům informace o Horažďovicích a okolí?*

Na webových stránkách tří dotázaných poskytovatelů ubytovacích služeb jsou uvedeny informace o oblasti a nabízí různé tipy na výlety, ať už se jedná o procházku po památkách a zajímavostech Horažďovic, nebo o atrakitivity v blízkém okolí. Tyto informace podávají i ústním projevem při příjezdu návštěvníků v případě zájmu hostů

o tyto informace. V jednom penzionu může host v každém pokoji při příjezdu nalézt letáky a brožury o Horažďovicích a jejich blízkém i vzdálenějším okolí.

Otázka č. 6: V jakém ročním období je Vaše ubytovací zařízení nejčastěji užíváno?

Všichni dotázaní poskytovatelé ubytovacích služeb odpověděli, že nejčastěji jejich služeb využívají hosté v létě, respektive v období letních prázdnin. Jedná se o vodácká tábořiště, kdy sjezdy řek se vyskytují v tomto období nejčastěji, a také penziony. V hotelech, jichž se týkal tento řízený rozhovor, nejsou velké rozdíly v ubytování hostů v jednotlivých ročních obdobích, čili mají rovnoměrný příliv návštěvníků během roku.

Otázka č. 7: Poskytujete kromě služeb ubytovacích i jiné služby spojené s cestovním ruchem?

Všechny dotázané ubytovací subjekty odpověděly „ano“. U otázky č. 3 je dáno, že 5 ze 6 ubytovacích zařízení poskytuje služby stravovací. Dalšími poskytovanými službami jsou např. vytváření zábavních akcí a programů, směnářenské služby, informační služby aj.

7 Segmentace návštěvníků a návrh produktu

V rámci celkové analýzy řešeného území došlo ke zjištění, že krajina je vhodná k rekreaci u vody, pro venkovskou turistiku, sportovní myslivost, respektive lovecký cestovní ruch, vodní turistiku a kulturně-historický cestovní ruch.

Do oblasti se dá dostat vlastním automobilem, autobusem, vlakem nebo lodíkou popřípadě raftem po řece Otavě. Horažďovice leží na hlavním tahu, jenž se rozvětňuje do čtyř podstatných směrů (na Plzeň, Klatovy, Strakonice a Sušici). Dobré je zde i autobusové spojení, jímž jsou propojeny okolní obce v pravidelných intervalech. I v rámci spojení vlakových jsou Horažďovice ve vhodném postavení. Nachází se uprostřed trasy Plzeň – České Budějovice. Je ovšem nutné v zastávce Horažďovice Předměstí přestoupit na regionální vlak, který na tento spoj vždy navazuje a během 3 minut dorazí do zastávky Horažďovice. Další výhodou je, že se vlakové i autobusové nádraží nachází na stejném místě, nejsou zde proto problémy s přestupy.

Pomocí dotazníkového šetření u návštěvníků řešeného území lze segmentovat účastníky cestovního ruchu. Na základě analýzy vyplynulo, že do oblasti přijíždí v největší míře menší skupiny lidí ve věku 19 – 30 let, jenž se mezi sebou dobře znají, čili přátelé a dále rodiny s dětmi. Do návrhu produktu jsem se rozhodla zahrnout i návštěvníky oblasti cestující v rámci loveckého cestovního ruchu.

1. segment – mladí lidé (cca 19 – 30 let), jenž přicestovali se svými přáteli

Lidé v tomto věku cestují především za sportem, kulturou a aktivní rekreací. V řešené oblasti je jak sportovní, tak i kulturní vyžití, včetně historie, o čemž ovšem návštěvník, který do oblasti přijede, ve většině případů nemá ponětí. Pro zvýšení atraktivity oblasti je nutné propojit tyto druhy cestovního ruchu a zahrnout sem i kulturně-historický cestovní ruch, do něhož patří i poznávání zajímavostí z historie. Město Horažďovice je jednou z několika zastávek při cestě po řece Otavě v rámci vodní turistiky, v mnoha případech je i konečným místem plavby. Je nutné, aby tam, kde dochází k vylodění (v případě cestování autem, autobusem nebo vlakem - k příjezdu), bylo místo, kde i bez předchozích dotazů šlo získat informace o oblasti, a

to formou, která by dostatečně zaujala. Nesmí se však jednat o informace jednotlivých atraktivit, nýbrž o doporučení trasy, respektive výletu. Pokud návštěvník uvidí předem připravený produkt, který je doplněn několika zajímavostmi, nechá se snáze přesvědčit a tohoto produktu využije.

Vzhledem k tomu, že tábořiště je vedle sportovního areálu a místního aquaparku, lze započít svou cestu právě zde. Při výstupu po kamenném schodišti, jenž vede skrz městské hradby, se lze dostat na náměstí a samozřejmě i k zámku, kde se nachází interaktivní dílna, která doposud dokázala zaujmout širokou škálu návštěvníků, od těch nejmenších po ty nejstarší. Vyzkoušet si v dnešní době stará řemesla je velice lákavé a návštěvník, jenž zpočátku přicestoval za účelem sportovně-rekreačního cestovního ruchu, se rázem dostává do kulturně-historického, neboť v rámci návštěvy této dílny je i prohlídka zámku, včetně stálé i sezónní muzejní expozice, kde provází zkušení průvodci, jenž tuto prohlídku dokáží obohatit horažďovickými pověstmi i jinými zajímavými skutečnostmi. Vedle muzea se nachází galerie Calífa. Přímě pod dílnou, v prostranství malého nádvoří, lze nalézt restauraci a pizzerii V Zámku, kde se mohou občerstvit různými italskými pochutinami. Svou cestu lze nasměrovat ke zbytku městského hradení. Zde si mohou návštěvníci projít třemi zachovalými branami rozmístěnými kolem historického centra. Při této cestě nelze minout restauraci Prácheň, vedle níž se nachází i informační centrum, a hostinec U Bílé růže nad Brankou. Při této okružní cestě se dostanou i do hradního parkánu, jenž je vhodný pro odpočinek v příjemném přírodním prostředí včetně občerstvení díky vinárně Pod Věží. Lze zde obdivovat zcela zachovalý gloriét. Od centra směrem na Plzeň lze vystoupat na nejvyšší vrcholek ve městě, tak zvanou Loretu. Svůj název si zasloužil díky kapli, jenž na něm dříve stávala. Nyní je zde židovský hřbitov. Z tohoto kopce je nádherný výhled na celé město, včetně historického centra a zásadních památek, i na široké okolí. Nevyhnutelným místem pro návštěvu je kopec Prácheň, na němž se nachází stejnojmenná zřícenina opředená několika zajímavými pověstmi, např. o propadlém zvonu plným peněz, jenž se někde pod hradem nachází.

Výhodou této cesty je její finanční nenáročnost, neboť poplatky se vybírají pouze v aquaparku a zámku, ovšem v obou případech lze uplatnit např. studentské slevy.

V současnosti se hodně rozmáhá celosvětová hra geocaching, které propadlo mnoho lidí jakékoli věkové kategorie. Ti, kteří se jí účastní, mohou několik pokladů nalézt nejen na kopci Prácheň, ale i v celém řešeném území.

Pro tento segment návštěvníků je vhodné ubytování v penzionu Houba, neboť je k němu připojen bar a klub s bowlingovými dráhami, sportovního hřiště a příjemné posezení v letní stodole, kde jsou pořádány grilovací party. Výhodou tohoto ubytování je i blízká vzdálenost k řece i k centru. Pro účastníky vodní turistiky jsou vhodné i kempy (vodácká tábořiště) podél řeky.

2. segment – rodiny s dětmi

Stejně jako u prvního případu je i zde nutné propojit různé druhy cestovního ruchu. Dospělí a jejich děti jezdí na dovolené, aby spolu strávili příjemné chvíle. Rodiče si chtějí odpočinout, ovšem děti jsou aktivní a v případě, že neexistuje činnost, u které by byly schopny strávit v klidu určitý čas, se klidná dovolená může změnit v utrpení. I v tomto případě lze v této oblasti nalézt atraktivitu, které upoutají pozornost nejen rodičů, ale i jejich potomků. Tento produkt se bude hodně podobat produktu předešlému s tím rozdílem, že v rámci návštěvy daných míst dětmi by existovala především obrázková pohádková publikace, která by jim místa přiblížila z jiné perspektivy. Děti by s rodiči takto navštívily pohádkový zámek, kde by si zkusily česat vlnu, tkát nebo také vyřezat dřevěnou lžici za asistence odborníků, projít si kouzelnými městskými branami, za kterými je vždy čeká překvapení. Celá prohlídka by mohla být spjata s tajemstvím, které na určitých místech při různých výkladech musí děti na základě podaných informací nalézt. Rodiče s dětmi jsou zváni i do volnočasového klubu DoK(ořán), které je určeno i jim. Každé dítě pak potěší i návštěva aquaparku, kde se nachází dětský koutek pro ty nejmenší.

Pro návštěvníky všech věkových kategorií je doporučeno navštívit Prašivice. Milovníci historie ocení zříceninu, pro děti jsou zde atraktivitou kamenná zvířata, které takto ztvárnila sama příroda, např. želva, obří drak aj. Je možné se sem dostat

po turistických značkách. Nejbližším místem, kam lze dojet vlastním automobilem či autobusem, je město Nalžovské Hory.

Co se týče problematiky tradic v této oblasti, pokud si návštěvník dobře načasuje svůj příjezd, určitě stojí za to se některé této události účastnit. Ať už jsou to tradice v okolních obcích, jako např. stavění máje, masopustní průvod, fotbalové zápasy, tradiční venkovské zábavy pod širým nebem v letních měsících, v zimních potom bály, jako např. Poslední leč, jenž pořádají myslivecká sdružení, nebo vyloženě pro druhý segment oslava Dne dětí, která bývá jak v Horažďovicích, tak i v obcích (Malý Bor, Břežany, aj.), dětské maškarní průvody a bály aj. Výhodou těchto dětských akcí je, že se vzájemně nekryjí.

Jako ubytování doporučuji stejné ubytovací zařízení jako pro segment první. Penzion Houba vlastní nejen sportovní hřiště, ale i hřiště dětské a všechny části tohoto zařízení jsou jeden velký komplex. V letních měsících mohou rodiče relaxovat ve stodole při grilovaných pochutinách nebo hrát volejbal, popřípadě nohejbal se svými přáteli, zatímco děti jsou zabaveny na dětském hřišti.

3. segment – účastníci loveckého cestovního ruchu

Již několikrát byla zmiňována myslivecká sdružení sídlící v obcích okolo města. V oblasti se nachází několik druhů zvěře určené k lovení. Ať už se jedná o zvěř spárkatou, černou, škodnou, pernatou aj. Návrh produktu se bude týkat Mysliveckého sdružení Korbel Malý Bor. Sem jsou každoročně zváni myslivci sídlící v různých sdruženích v celé České republice na podzimní hony, např. na kachny a husy divoké, či naháňky zvěře černé anebo škodné. Každý lovec se musí prokázat platným loveckým lístkem, zbrojním průkazem a povinným pojištěním. Tyto akce by ovšem nemusely být určeny pouze myslivcům „lovců“, nýbrž i těm, kteří zbrojní průkaz a lovecký lístek nevlastní. Jsou jimi tzv. „honci“, kteří pomáhají vyhnat zvěř z leče. Šlo by o celodenní akci za poplatek, ve kterém by bylo zahrnuto občerstvení a především zvěřinové hody v místní chatě Korbel. Vzhledem k tomu, že v areálu patřící mysliveckému sdružení se nachází střelnice na asfaltové terče, lze zde konat soutěže v této disciplíně. Produkt by se proto netýkal pouze honebních akcí, ale i střelecky závodních. Problémem je ale ubytování. Pokud se pozvaní účastníci

loveckého a mysliveckého cestovního ruchu rozhodnou přenocovat, jsou nuceni dopravit se do Horažďovic. Ovšem pro mnohé je výhodnější jet domů, než popojet pár kilometrů a platit za nocleh. Velkým přínosem pro celou oblast by bylo na chatě Korbel vymezit, popřípadě přistavět několik místností, které by sloužily k přespaní těchto návštěvníků, neboť lovecké akce jsou celodenní, čili těmto návštěvníkům nezbyvá čas na zhlédnutí jiných atraktivit, protože jsou nuceni ve večerních hodinách odcestovat domů.

Návrh produktu pro 1. a 2. segment návštěvníků by podporovalo a nabízelo horažďovické informační centrum ve své provozovně. Dále by mělo umístěný stánek ve sportovním areálu Na Lipkách u řeky, kde dochází k vylodění. Další místo pro propagaci produktu je vlakové a autobusové nádraží. Zde se nachází novinový stánek a lze sem umístit propagační materiály informačního centra, zejména nového průvodce po Horažďovicích s již připravenou trasou obohacenou o zajímavosti určené různým skupinám návštěvníků.

Co se týče produktu pro 3. segment návštěvníků, především je důležité vybudovat ubytovací zařízení. Propagaci by zajišťovala obec Malý Bor pomocí internetových stránek svých, sdružení a jiných, např. webové stránky o myslivosti. Lze samozřejmě spolupracovat i s informačním centrem v Horažďovicích spolu s cestovní kanceláří Ciao...

Především pro všechny výše dané segmenty návštěvníků by byl v rámci tohoto návrhu produktu zhotoven leták, popřípadě brožura o konání tradic a slavností v oblasti. Turista, jenž přijede do oblasti v tu danou dobu, se těchto akcí může zúčastnit i v okolních obcích. Jelikož o víkendu do těchto míst nejezdí autobusová doprava, byl by vypraven speciální autobus v určitou hodinu tam i zpět. Nejen že se návštěvník může zčásti účastnit těchto tradičních akcí, ale bude mu umožněno poznat i zásadní atraktivity dané obce.

8 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat složky primární a sekundární nabídky cestovního ruchu na Klatovsku a na základě šetření motivace provést výběr segmentů návštěvníků a doplnit produkty s aktivitami v krajině.

V práci byl odůvodněn záměr specifikovat tuto oblast a zaměřit se na území Horažďovic a okolí. Jde o atraktivní oblast z hlediska cestovního ruchu a mnozí, jenž navštíví klatovský okres, se zaměřují v rámci kulturního cestovního ruchu a historie na známé pamětihodnosti, jako např. hrad Švihov, Klenová, Rabí aj., nebo cestují za sportem a přírodními zajímavostmi na Šumavu. A právě tato poutavá místa zastíňují ta méně známá, avšak také atraktivní.

Bylo nutné analyzovat využití kulturně-historického potenciálu, skrytého i existujícího, v rozvoji cestovního ruchu v této oblasti a její současnou úroveň. Provedla se dvě marketingová šetření u návštěvníků oblasti, jenž zde v době šetření pobývali (formou dotazníku) a u místních podnikatelských subjektů – ubytovací zařízení (formou řízeného rozhovoru). Díky výsledným údajům z dotazníků bylo možné segmentovat návštěvníky a zjistit jejich potřeby v rámci cestovního ruchu a nedostatky v dané oblasti. Návštěvníci byli rozčleněni do tří skupin: mladí ve věku 19 – 30 let, rodiny s dětmi a účastníci loveckého, popřípadě mysliveckého cestovního ruchu. Pro každý segment byl vyhotoven návrh produktu, jenž by je mohl zaujmout a díky kterému by z oblasti odjížděli spokojeni a obohaceni o další poznatky.

Analýzou bylo zjištěno, že oblast, respektive samotné město Horažďovice, je bohaté na poskytování ubytovacích a stravovacích služeb, s nimiž většina respondentů byla zcela spokojena. Turisté mají možnost využít ubytovacích služeb v hotelích, penzionech, je zde nabízena i možnost ubytování v soukromí nebo v kempech a vodáckých tábořištích. Stravovací zařízení se zde vyskytují ve formě restaurací, hostinců, kvalitních pizzerií, kaváren, cukráren, vináren aj.

Z bakalářské práce vyplývá, že řešené území má kulturně-historický potenciál v rozvoji cestovního ruchu. Návštěvníka oblasti lze přesvědčit o jejích atraktivitách, jakými jsou nejen kulturní památky, ale také společenské akce, tradice, folklór a jiné, a to formou navrhnutého produktu, jenž by nabízelo Regionální informační a mapové turistické centrum v Horažďovicích (www.sumavanet.cz/ihorazdovice) ve spolupráci s městem Horažďovice a okolními obcemi.

9 Summary

The aim of this bachelor thesis was to analyze primary and secondary offer of tourism in Klatovy's region and after, according to identified motivation make a selection of segments of visitors and add products to the activities in the countryside. The work was motivated by the intention to specify this area and focus on the Horaždovice neighborhood. It is an attractive area for tourism, and many visitors of the Klatovy district focused on the cultural and historical tourism in the well-known landmarks such as Castle Svihov, Klenova, Rabi, etc. These places of interest overshadows the less known, but also attractive.

It was necessary to analyze the use of cultural and historical potential, existing and hidden in the development of tourism in this area and its current level. There have been two marketing survey in visitors to the area and local businesses. With the resulting data from the questionnaires was possible to segment visitors and identify their needs in the tourism and deficiencies in the area. Visitors were split into three groups - young people aged 19-30 years, families with children and participants in hunting, or hunting tourism. For each segment was prepared in product design, which would be interesting in to adopt and which would have enabled the area leaving satisfied and enriched by other evidence.

It was found that the area or the town itself Horaždovice is rich in providing accommodation and catering services, with which most respondents were quite satisfied. Tourists can take advantage of accommodation in hotels, boarding houses, it also offered the possibility of private accommodation or camp sites camping and boating. Catering facilities are also present in the form of restaurants, pubs, quality pizzerias, cafes, pastry shops, etc.

This thesis shows that mentioned area has the cultural and historical potential in tourism development. Visitors of that area can be seen on its attractions, including not only cultural monuments, but also social events, traditions, folklore and others interesting and popular staff in the form of the proposed product These products would Orfee regional maps and tourist information center in Horaždovice with cooperation with the city and surrounding villages Horaždovice.

10 Seznam použité literatury

Literatura:

- (1) ČECH, J. *Malá encyklopedie cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 1998. ISBN 80-85970-19-8
- (2) ČERTÍK, M. a kol. *Cestovní ruch: Vývoj, organizace a řízení*. Praha: OFF, 2001. 352 s. ISBN 80-238-6275-8
- (3) FORET, M., FORETOVÁ, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada, 2001. 180 s. ISBN 80-247-0207-X
- (4) HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3
- (5) HORNER, S., SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0202-9
- (6) JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-3247-3.
- (7) JOHNOVÁ, R. *Marketing kulturního dědictví a umění*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2724-0.
- (8) KESNER, L. a kol. *Management kulturního cestovního ruchu*. Praha: MMR ČR, 2008. Dostupné z: <http://www.vzdelavanivcr.cz/>.
- (9) KIRAL'OVÁ, A. *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4
- (10) KOZEL, R. *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada Publishing, 2006. 280 s. ISBN 80-247-0966-X
- (11) ORIEŠKA, J. *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 1999. ISBN 80-85970-27-9.
- (12) ORIEŠKA, J. *Služby v cestovním ruchu*. Praha: Idea servis, 2010. 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5
- (13) PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: Jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing, 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5
- (14) RYGLOVÁ, K. *Cestovní ruch*. Brno: B.I.B.S., 2005. 67 s. ISBN 80-86575-92-6

- (15) ŘEZNÍČKOVÁ, Z. *Malý Bor: 765 let obce, 120 let hasičského sboru*. AgAkcent, s.r.o., 2008. 44 s. ISBN 80-87018-03-6
- (16) STRÍBRNÁ, M. *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Profi Press, 2005. ISBN 80-86726-14-2
- (17) ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. *Cestovní ruch – výkladový slovník*. Praha: MMR, 2002. ISBN 80-239-0152-4

Internet:

- (18) *Apartmán U Branky* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.ubytovani-horazdovice.cz>>
- (19) *Atlas Česka – Masné krámy Horažďovice* [online]. [2011-03-15]. Dostupný z: <<http://www.atlasceska.cz/plzensky-kraj/masne-kramy-horazdovice>>
- (20) *Czechtourism – Vztah místních obyvatel k návštěvníkům* [online]. [2011-02-22]. Dostupné z: <<http://www.czechtourism.cz/didakticke-podklady/3-vztah-mistnich-obyvatel-k-navstevnikum>>
- (21) *Český statistický úřad* [online]. [2011-03-06]. Dostupný z: <<http://www.czso.cz>>
- (22) *Galerie Califia* [online]. [2011-03-21]. Dostupný z: <<http://www.galeriecalifia.net>>
- (23) *Hotel Prácheň* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.hotelprachen.cz>>
- (24) *Hotel Zlatý Jelen* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.zlatyjelen.sumava.net>>
- (25) *Hrady.cz* [online]. [2011-03-15]. Dostupný z: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=345>>
- (26) *Jižní Čechy a Šumava – Spolek pro popularizaci jižních Čech* [online]. [2011-03-16]. Dostupný z: <<http://www.jiznicechy.org/cz>>
- (27) *Kavárna-cukrárna Café Čokoláda* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.caffecokolada.cz>>

- (28) *Kemp Velké Hydčice* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.sdhhydvice.xf.cz>>
- (29) *Kemp Žichovice* [online]. [2011-04-03]. Dostupný z: <<http://www.kemp-zichovice.info>>
- (30) *Město Horažďovice – Horažďovice a okolí* [online]. [2011-03-05]. Dostupný z: <<http://www.sumavanet.cz/horazdovice>>
- (31) *Město Klatovy – Klatovy a okolí* [online]. [2011-03-05]. Dostupný z: <<http://www.klatovy.cz>>
- (32) *Město Plzeň – Oficiální informační server města Plzně* [online]. [2011-03-05]. Dostupný z: <<http://www.plzen.eu/o-meste>>
- (33) *Městské muzeum Horažďovice* [online]. [2011-03-06]. Dostupný z: <<http://www.muzeumhd.cz>>
- (34) *Mlýn Mrskoš* [online]. [2011-04-03]. Dostupný z: <<http://www.mlynmrskos.cz>>
- (35) *Obec Břežany* [online]. [2011-03-20]. Dostupný z: <<http://www.brezany-obec.cz>>
- (36) *Penzion Houba* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.penzionhorazdovice.cz>>
- (37) *Penzion U Bílé růže* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.penzionubileruze.cz>>
- (38) *Plzeňský kraj* [online]. [2011-03-05]. Dostupný z: <<http://www.kr-plzensky.cz>>
- (39) *Přírodovědná stanice Horažďovice* [online]. [2011-03-16]. Dostupný z: <<http://www.stanice.estranky.cz>>
- (40) *Restaurace U Hlaváčků* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.restaurace.cz/klatovy/hospoda-u-hlavacku.html>>
- (41) *Restaurace V Zámku* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <<http://www.vzamku.cz>>
- (42) *Solná jeskyně Sulanka* [online]. [2011-03-21]. Dostupný z: <<http://www.sulanka.cz>>
- (43) *Šumavanet – Informační server* [online]. [2011-03-10]. Dostupný z: <<http://www.sumavanet.cz>>

- (44) *Turistik – Prašivice* [online]. [2011-03-20]. Dostupný z: <http://www.turistik.cz/cz/kraje/plzensky-kraj/okres-klatovy/nalzovské-hory/umela-zricenina-prasivice>
- (45) *Ústav územního rozvoje – Cestovní ruch a kulturní dědictví* [online]. [2010-12-10]. Dostupný z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2511>
- (46) *Vinárna Pod Věží* [online]. [2011-03-02]. Dostupný z: <http://www.vinarnapodvezi.cz>

Seznam tabulek, grafů a příloh

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Ubytovací zařízení

Tabulka č. 2: Stravovací zařízení

Seznam grafů:

Graf č. 1: Místo bydliště

Graf č. 2: Druhy dopravních prostředků

Graf č. 3: Vyhodnocení způsobu přepravy

Graf č. 4: Nejčastější délka pobytu

Graf č. 5: Doprovod návštěvníka

Graf č. 6: Účel cesty

Graf č. 7: Ubytování

Graf č. 8: Vyhodnocení způsobu ubytování

Graf č. 9: Stravování

Graf č. 10: Vyhodnocení způsobu stravování

Graf č. 11: Zajímavosti venkovské turistiky

Graf č. 12: Návrhy návštěvníků o změnách

Graf č. 13: Doporučení návštěvy řešeného území

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník

Příloha č. 2: Mapy

Příloha č. 3: Obrázky

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník

Dobrý den,

jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V bakalářské práci se věnuji tématu „Využití kulturně-historického potenciálu v rozvoji cestovního ruchu na Klatovsku“, přesněji oblasti Horažďovic a okolí. Žádám Vás o zodpovězení otázek, jež jsou pro mou práci velmi zásadní. Dotazník je anonymní, výsledky budou použity výhradně pro zpracování této práce. Děkuji za Vaši ochotu a čas.

1. Odkud přicházíte?

◇ Jihočeský kraj

◇ Plzeňský kraj

◇ Středočeský kraj

◇ kraj Vysočina

◇ jiný:

2. Jakým druhem dopravy jste přicestoval/-a?

◇ vlak

◇ automobil

◇ autobus

◇ pěšky, na kole

◇ jinak:

3. Jak hodnotíte tento způsob přepravy?

◇ výborné

◇ dobré

◇ nic moc

◇ nevyhovující, proč?

4. Na jak dlouhou dobu cestujete?

◇ 1 den bez přenocování

◇ víkend (2 – 3 dny)

◇ týden

◇ 2 týdny

◇ více

5. Přicestoval/-a jste:

◇ sám/sama

◇ s přáteli

◇ s rodinou

◇ jiné:

6. Za jakým účelem jste přicestoval/-a?

- ◇ rekreace
- ◇ historické památky (hrady, zámky, města)
- ◇ venkovská turistika
- ◇ příroda
- ◇ sportovní vyžití (cykloturistika, pěší turistika, vodáctví ...)
- ◇ jiné:

7. Jaký způsob ubytování zde využíváte?

- ◇ hotel
- ◇ penzion
- ◇ ubytování v soukromí
- ◇ kemp (chatová osada, stan) ◇ v přírodě (stan, pod širým nebem)
- ◇ jiné:

8. Jak hodnotíte tento způsob ubytování?

- ◇ výborné
- ◇ dobré
- ◇ nic moc
- ◇ nevyhovující, proč?

9. Stravoval/-a jste se:

- ◇ v restauraci
- ◇ vlastní stravou
- ◇ jinak:

10. Jak hodnotíte tento způsob stravování?

- ◇ výborné
- ◇ dobré
- ◇ nic moc
- ◇ nevyhovující, proč?

11. Co by Vás z hlediska venkovské turistiky nejvíce zajímalo?

- ◇ poznávání místních tradic a folklóru
- ◇ návštěva venkovských stavení
- ◇ agroturistika/ekoagroturistika
- ◇ sportovní vyžití
- ◇ myslivost (krmení, pozorování zvěře, apod.)
- ◇ cykloturistika
- ◇ historie, architektura
- ◇ jiné:

12. Využili jste v této oblasti některou z výše uvedených zajímavostí?

◊ ANO, jakou?..... ◊ NE

13. Co Vám v této oblasti chybí, popřípadě co byste změnil/-a?

.....
.....

14. Na základě čeho jste se rozhodl/-a pro návštěvu této oblasti?

- ◊ vlastní zkušenosti
- ◊ doporučení (známých, příbuzných)
- ◊ žiji zde, mám zde známé/příbuzné
- ◊ nabídky cestovní kanceláře, informačního centra
- ◊ reklamy, prospektu
- ◊ jinak:

15. Navštívil/-a jste Informační centrum v Horažďovicích?

◊ ANO ◊ NE

16. Byl/-a jste spokojen/-a se službami poskytovanými v informačním centru?

◊ ANO ◊ NE

17. Doporučil/-a byste návštěvu Horažďovic a okolních obcí svým známým?

◊ ANO ◊ NE

18. Věk: ◊ do 18 let ◊ 19 – 30 ◊ 31 – 45 ◊ 46 – 60 ◊ nad 60 let

19. Pohlaví: ◊ muž ◊ žena

20. Dosažené vzdělání: ◊ základní ◊ středoškolské ◊ vysokoškolské

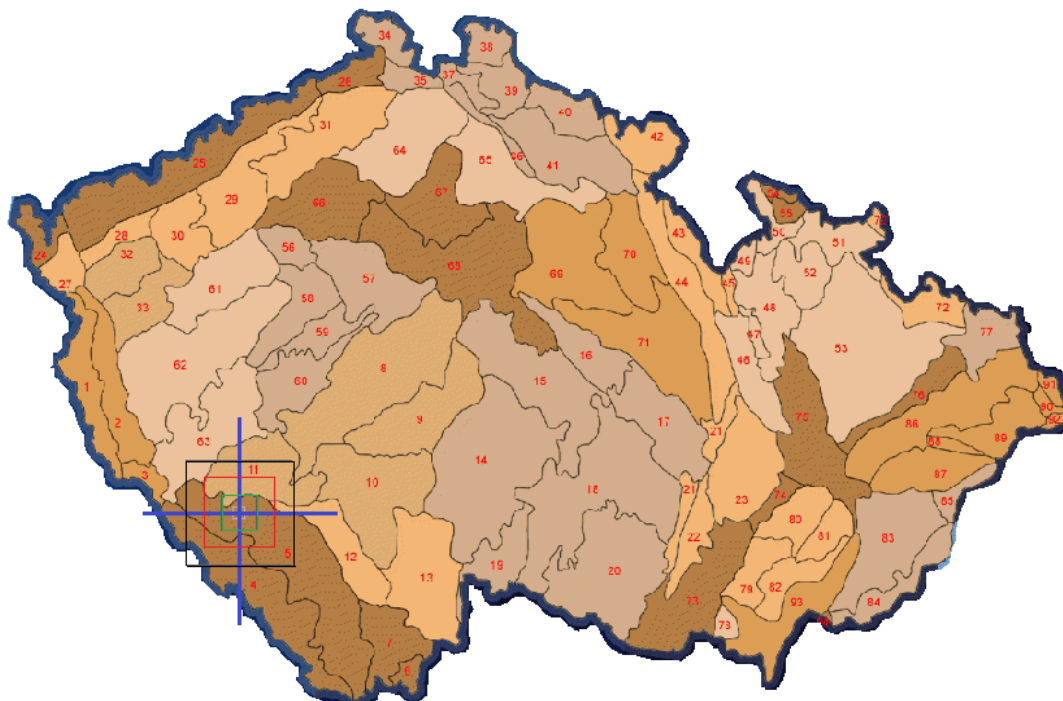
Příloha č. 2: Mapy

Mapa č. 1: Vymezení Plzeňského kraje

Zdroj: www.czso.cz

Mapa č. 2: Geomorfologické členění České republiky

Zdroj: <http://expedice.rps.cz>

Mapa č. 3: Administrativní členění Plzeňského kraje

Administrativní členění kraje

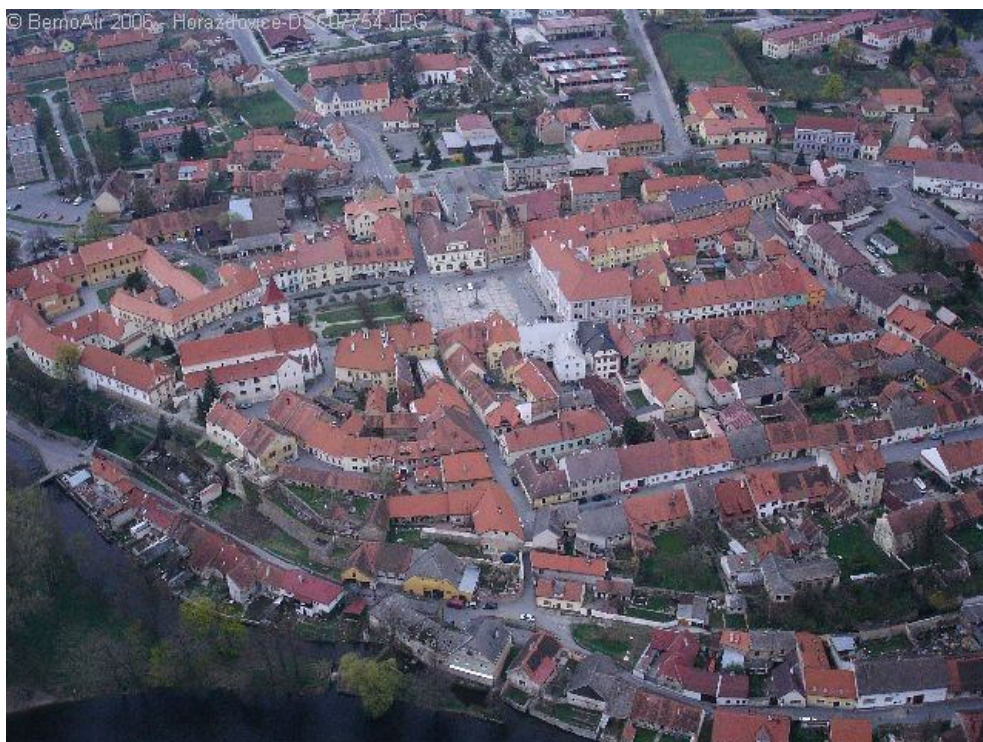
Administrative breakdown of the region

Zdroj: www.czso.cz

Příloha č. 3: Obrázky

Obrázek č. 1: Historické centrum Horažďovic

Zdroj: www.sumavanet.cz

Obrázek č. 2: Zámek Horažďovice

Zdroj: www.sumavanet.cz

Obrázek č. 3: Lidová architektura v Břežanech

Zdroj: www.brezany-obec.cz

Obrázek č. 4: Přírodní areál U Skály (Břežany)

Zdroj: www.brezany-obec.cz

Obrázek č. 5, 6, 7: Tradice (zvedání májky, hasičská soutěž, masopust)

Zdroj: vlastní